

309403

ప్రతిదినము ప్రకటించబడును

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 సం॥ మే నెల 15 వ తేదీ బుధవారము } No. 38
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ పంచమి గి. } సంచిక ౩౮

సెగరొగములకు అమూల్యమైనమందు

గొనాజోన్

మాత్రద్వారములగుండా ప్రపంచ యెట్టి కఠినవ్యాధి యైనను ఒకవారములోను పంట, నోటి, ప్రళయము చెందలగు వానిని మిగుల సమృద్ధిగా ఇది కుదుర్చును. అనేక మైన శ్రేష్ఠమైనటువంటిని హాని చేయనటువంటి వంటలచే తయారుచేయబడినది. ఇది అక్షయమే గుణమునిచ్చుచు వ్యాధికి సంబంధించిన పురుగులను అనుగంటి నాశము చేసి రాను రాను వ్యాధిని పూర్తిగా మాన్చును. మతియు వ్యాధిని మరల వ్యాపించకుండ చేసి దేహమునకు బలమును ముఖము నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒక గూరి వాడిచూచిన దానిగుణము మీకే తెలియును. విశేషము వ్రాయనవసరము లేదు.

బుడ్డి 1-కి పోస్టేజీ సహా రు. 2-12-0.

157 ఆర్డరు యిచ్చునప్పుడు కాబులు జీలుగు లేక విశదముగ వ్రాయవలయును.

A. H. Solomon & Co., (Dept. A.D)

P. O. Mount Road, Chintadripet, MADRAS

ఇనాము !

అందమైన మధుర బుట్టలచీరలు

చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మారలు నిడివి. 2 1/2 మార వెడల్పు కలవి. రంగులు ఉత్తరవాదము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టలు చేయించబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనవారలకు ఎల్కో ట్రాక్ బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.
నర్సాపురం సరిగచీర 1-కి 16 x 2 1/2 రు 4-8-0
బందరు దవనకొడిచీర 1-కి రు 8-4-0
బాలామణి మామిడిచీర 1-కి రు 8-8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి రు 5-0-0
కేతుంతులచీర 1-కి రు 5-8-0

1142

సి. సి. లింగం అండు కో,

2, రామానుజఆయర్ వీధి, పోకాడుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

నర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(8 శిష్టము చేతు మార్కు)

588

దుఃఖముతో నచ్చుచారు సంతోషముతో పోవుదురు. గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి గంటయందును ఒకరే 'అనిన హాస్యవచనము. ఆంగ్ల, మూలమున వ్రాసియున్నది. ఏదైనా ద్రాగించబడియున్నది. ఏదైనా హాస్యవచనము ముందు గుణముననుగుణము లేకునకు మాత్రమే కాక ఎలక, రుక్మ, పూము, జట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాబులను నువ్వెర్రా గించును. వెలపాకటో 1-కి 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0. 1 దశక పాకటల వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ చేతు. ఒకసారి 2 పాకటలు లేప్పించుకొనువానికి పోస్టేజీ ఇవ్వం. 6 రుకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషను నియ్యబడును. చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కం పేని, 16 కంకటేమేష్ట్రీ వీధి, పోకాడుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

"ఎలెక్ట్రా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైనకాలములో తమ సంకేతికస్థలములకు పోగలరు.

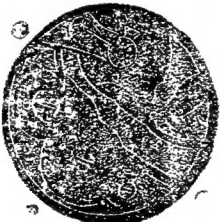
"ఎలెక్ట్రా"

(1049)

ఎలెక్ట్రా లివరు నడక

చాల నిశ్చయగనుండును.

గడియారమంతయు శ్రేష్ఠమైన పరికరములతో చేయబడినది.

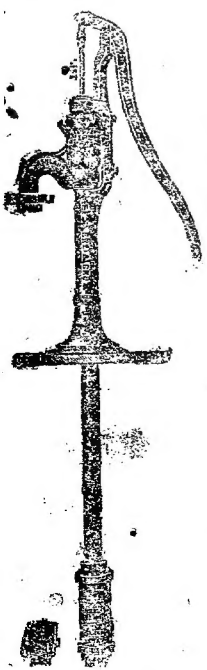

దెబ్బలో 1914 సం॥న జరిగిన నాతియ వస్తుప్రదర్శనమున గ్యాలెటు స్వీసు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి (గ్యాలంబు ప్రీట్స్) ఒసంగబడినది. గొప్ప బహుమానము.

గ్యాలెట్ కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

సమృద్ధమైనగడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును.

వజంట్లు: బి. ఇ. సంపత్తుశెట్టి అండు కో, ఎస్.ప్లనేడు, మదరాసు.

LARGEST HAND PUMP FOR IRRIGATION.

Useful in shallow wells. Capacity 3000 to 4000 gallons per hour. Tried and approved of by many a customer. Mr. M. H. P. Ghatahal, superintendent of Industries, Bangalore, says:—

It tell you with the greatest delight that there are no pumps known to me which work so easily and so smoothly by a single individual without tiresomeness, getting water as much as 4000 gallons per hour. (537)

Also other kinds of deep & shallow well pumps, Ploughs Sugar-cane crushers and manures for Sugar-cane and Vegetables Etc., Ready in stock write for further particulars and prices.

K. B. JOSHI & Co.,

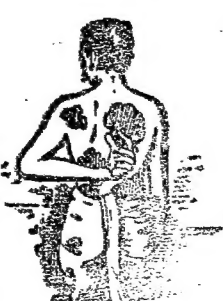
32J, MCERNEY ROAD, FORT, BOMBAY.

తామర తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0. 12-కి 2-8-0. 100-కి రూ. 20.

రాజారాణి గుర్తగల తామరతైలము పూతినాశక

ములకు చాల మంచి వందు లతో తయారు చేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచి నది. అనేక యేండ్లనుండి

యొన్ని తామర నాలుగైదుసాయలు రాచిన తోడనే పోయిన దని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట ఏనుగు గజ్జ మొదలగునవి గలవారందరు ఈ తైలమును ఒక సారి వాడి చూడ గోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయందదు. చర్మము నలువెక్కదు, పుండు పడదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, మద్రాసు.

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అబ్బయిన

"ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము" ఈ ఆశుర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాఘము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రికాశ్రమము, భూత మైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టివేక తమామలు, విచిత్ర వినోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని హయా ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీవ్రముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, కఠిరము చేసి తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లెడ గండ్లు కట్టుకొని చూడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమును అచ్చువేయుట ఈశల ఆఖరుకు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇకలకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథమునే (ధరభాన్తుదానలకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధరభాన్తుదానలుగా చేరువారు తమ ధరభాన్తుతోకూడ 1 రూపాయ మాత్రము మణియార్జరుద్వారా తక్షణమే యీ క్రింది విలాసమునకు పంపించి తమ చేతును విజయము చేయించుకొనినచో ఆట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత రు 3 లకు వి. పి. గ పంపబడును. (జి.కె.4.984) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళా. (గుంటూరు జిల్లా)

సావరన్ అండు కంపెనీ

తామర తైలము.

ఈ తైలమును 2 కొజాలు తామర, ఏనుగుగజ్జ, దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైస రాచిన యెడల మాయమై పోవును. గుణములేదని రుజువు వాధను చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం అ. 12. 8 బుడ్లకు పోస్టుఖర్చులు కలెరా లేవు. వ్యాపారులకు 100-కి 25 రూపాయ ఇవ్వబడును. యేజంటలు కావలయును.

సావరన్ అండు కంపెనీ

(1189) కచ్చిశేఖర ఆగారం, మదరాసు.

వేగ భయము లేదు వేగ

అమృతపానము, అమృతస్నానము అను దివ్యద్రవ్యములు వాడిన ఆన్నివిధముల వైద్యములు, గడ్డలు మానును. వెల కేటె 1-కి 1-0-0.

కలరా!

కలరాకు ము కర్మాచార్య విశ్వాచింత సకాలమున వాడిన నిస్సంకోచముగా గోవిందమునుండి తొలగించును. అనేకులను కాపాడి క్రిందనొందినది. వెల కేటె 1-కి 0-12-0.

ఆయుర్వేద మెడికల్ స్టోరు,

(1167)

వైదాకేట, బదిరాను.

స్టోర్ ఆయిల్

పుష్పములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె సుమారు 25 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధి చెందియున్నది ఈ నూనె ఆధిక సువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును, ప్రేకు మార్పు పుష్పాభిరమి బుడి 1-కి 2-కి రూపాయ.

కెన్సాల్వాయు మేరాయిలు

తలలో వెండ్రుకలవలె బాగాలందు రోజు చదువుచుండియెడల ధాగకముగా కల్లని వెండ్రుకలు మెలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యూర్ క్లారిఫైక్ టూల్ పౌడరు

(908) టిన్ను 1-కి 3 అణాలు.

Begal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road,
CALCUTTA.

Tele Address:- Rasayan.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons. Madras.
Indian Industrial Co.,
M. R. Chandra & Co.,
Madras Swadeshi Stores

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణశక్తిను చేసి చేతి కాలి నుటల బాగుంట్లును, మెడదన, చల్ల చేసి శరీరమునకు లేజనున్న కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మనొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారింపును.

219 అర్ధపాను డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిండ్,

అతంకన్ గూడవ ధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రీకృత నవలలు.

శ్రీ శానవాటిక.

కాలికో 1-0-0, రావరు 0-14-0

మిథునానురాగము.

వెల 0-12-0.

839 మానేజరు కలాభివర్ధని.

రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

మహారాజా హోటలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది)

చెన్నై పురి రాజధానిలో ముఖ్యమైన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మీనియట్ వీధి, మద్రాసు.

(హోటల్స్ ఎదురుగా) (1102)

ట్రాంస్మెట్ అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకున్న విద్యాధిభిక్షకులకు విడిసియుండుటకున్న భోజనోపాయములకున్న స్వచ్ఛమైన పాత్రములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్లెల్ గదులు ఎలక్ట్రిక్ దీపోపాయములు ఆసవాదిపాకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0.

ప్రత్యేకమైన కాకాభోజనము, లేక మాంసాభోజనము, ఫలవారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యాధిభిక్షకులకు తక్కువ రేటు.

ఈ హోటలు బర్మా, సింగపూ, యూరోపు, ఇండియా, వన్యరాజ్యములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యనేజిమెంటులో యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల రామమూర్తికాస్త్రిల వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్రనామ నిర్వచనము.

ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోత్రములును, శ్రీకంకర భగవత్పాదుల వారిచే రచింపబడిన భావ్యమును, దానికి జేటుకెట్లనుగు తెలుగు గర్భమును, బూజుకు బనికి వచ్చునట్లు తుదకు చతుర్థ్యంతామములును గలవు. అర్చకమగు పూజ నేయగోరువారి కిది ముఖ్యమగు గ్రంథము. అత్యుత్తమము లగు కాగితములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రు. 1-4-0

2. విక్రమార్కచరిత్రము.

ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా సలక్షణమగు తెలుగున రచింపబడి దొరతనమువారిచే భావ్యపుస్తకముగ నంగీకరింపబడినది. వెల 1-కి రు. 0-12-0

3. వారికారికాశేష సర్వస్వము.

ఇది శిష్ట కృష్ణ మూర్తికాస్త్రిల వారు రచించిన వారికారికలచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథమ్యాకరణమున కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రు. 0-4-0

వారకుంటు :—భాగవతుల వేంకటభాగవతులు,

(1148) కళాకలాంగ్లోపాధ్యాయులు. విజయనగరము

లోక మానవ్య

బాలగంగాధర తిలకుగారి

జీవితము - ఉపన్యాసములును (తెలుగు) 0-4-0.

జాతీయగ్రంథమరణ సమాజమువారిచే వైపుస్తకమును అట్టివేయగు స్వరాజ్యము, గాంధీ, లజపతిరాయ జేతదారిద్ర్యము మొదలగు జాతీయగ్రంథములు ప్రచురింపబడుచున్నవి. చందాదారు లగుటకు వాగ్దానము తప్ప వేయరును అక్కరలేదు. ప్రచురింపబడు పాత్రములన్నియు పుచ్చుకొన్నచో సాలుకు కి రూపాయల కంటె హెచ్చుకాదు. జేతాభిమానులు త్వరపడి చందాదారులై తోడ్పడవ్రాద్దితులు.

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మ,

(1178) జాతీయ గ్రంథప్రచురణ సమాజం, పితాపురం.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

విశాఖపట్టణము జిల్లా రామతీర్థమునందలి రామతీర్థ గ్రంథ నికేతనముయొక్క చతుర్థవార్షికోత్సవ మి నెల 16 దిని జరుగును. విజయనగరం మహారాజావారి కాలేజీ వేసప్రి న్నములు ఏమారి నరసింహంపంతులు, ఎం. ఏ వా రగ్రాసము నలంకరించెదరు.

గంజాము జిల్లా నరసన్న పేటయందు రెండవయ్యధ్యక్షులు సంఘమును సమకలెక్షకు వెల్లువారారు గత నెల 24 తేదీన స్థాపించిరి. దానికి జేవిడిజియందారువారు అధ్యక్షులు. సంఘ ము స్థాపించిన ఈ త్రైత్యుణునుండి శ్రేణిమందారువారు సంఘాధ్యక్ష ప్రాప్తికయి శక్తివంతుల లేక పాటుబడుచున్నారు.

అనంతపురం జిల్లా ధర్మవరం తాలూకా నాగసముద్రము నందు గిర్వాణ భాషాభివర్ధన సంఘము పేర మొకపుస్తక భాండా గారము స్థాపించబడినది. భాషాభిమానులందరు వై సంఘము నకు ద్రవ్యరూపమునగాని పుస్తకరూపమున గాని సహాయము చేసి కృద్ధికి తేవలయు నని కార్యదర్శి కోరుచున్నారు. చందా దార్లుగా చేర గోరువారు చేరవచ్చును.

గంజాము జిల్లా గోపాలపురమున, ఆంధ్రులెల్లరు (గొప్పరక్షకులు, ఉద్యోగక్షులు, ఉపాధ్యాయులు, ధనికులు,) నొకసమాజము స్థాపించి కొంత యాంధ్రమాతృసేవ నేయుచున్నారు ప్రస్తుతము సభ్యులలో బరస్పరాంతకలహములు ప్రబలి, సంఘభావము చెరుచుకొనుచున్నందుకు జాల సంతాప కరముగానున్నదని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు. వారు ప్రస్తుతాభివృద్ధి గమనించియైనను, నిటుపయి షీరోదకన్యాయమున మెలగిన బాగుండును.

కృష్ణా జిల్లా నూజివీడు హైస్కూలులొత్సవం రివ తేదీని బహు ఉత్సాహముతో జరిగినది. ఉదయమున ప్రాచీన బాలరు సంఘమువారు ఇనుగంటి వేంకట రాజగోపాల రావు గారి ఆధ్యక్షతక్రింద కార్యసభజేసి వేర్వేరు కార్యవిధానా కులను యోచించిరి. సాయంకాలము రాజానారాయణరావు బహద్దరు జమీందారుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద హైస్కూలు లొగిటిలో సామాన్యసభజేసి స్కూలు శ్రేయోభివృద్ధిని గురించియు, స్కూలు ప్రాశస్త్యోత్తరీద్యక్షుల వికమత్యతను గురించి, యశేకప్రశస్తి త్రరమును జరిగినవి.

కృష్ణా జిల్లా భట్ల వెనువట్టు బాలికాపాఠశాల నెల్ల విధముల సభివృద్ధికి దేచ్చిన ఘంటసాల వేంకటరమణయ్య గారు వారిట్రయినింగు కాలమును జయపదముగ గడపి తిరిగి పాఠశాలకు బ్రధానోపాధ్యాయులుగ నియమింపబడినందులకు సబసిష్టెంటు ఇన్స్ పెక్టరువారు రు. మ-రా-రా-క్రి విద్యాన్ గరిమల్ల సోమన్న పంతులు బి. యే. యల్.టి గారికిని బందరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వేమూరి వేంకట గుబ్బారావు పంతులు బియ్యగారికిని శ్రీ విద్యాభిమానులగు భట్ల వెనువట్టు వాస్తవ్యులు కృతజ్ఞతానాచక బందనకేతంబు లిచ్చుచున్న వారు.

కృష్ణా జిల్లా గుడివాడలోని దివ్యజ్ఞానసమాజపు ధర్మ పతనచండిరమునందు ఆకివీడు కాపురస్తులయిన పండిత వడ్ల మాని చిరంజీవి కాస్త్రివారు 8-9 తేదీలను, హిందూదేశపు పూర్వపు బ్రహ్మశ్రేయమును గురించియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మ జేతర సుచస్యను గురించియు ప్రస్తుతరాజకీయ విషయస్థితిని గురించియు యుక్తియుక్తముగను మృదుమధురముగను సర్వ జన సుఖోధకముగను అతి విశులముగను మహస్వనించిరి. భేద భావములను బోనాడి స్వదేశ, స్వసామాన్య సంతోషమున కును బాధ్యతాయంత స్వపరిపాలనా సంపాదనమునకును శక్తి వంకనలేక ప్రయత్నించి జాతీయ మోక్షమును సాధించుట, ప్రతి భారతీయునకును ముఖ్యకర్తవ్యమని వారి యుపన్యాస సారాంశమయియున్నది.

కృష్ణా జిల్లా నిడమర్రులోని పోతనపుస్తక భాండాగార చతుర్థ సంవత్సరోత్సవము బుధవారము సాయంకాలము జరిగినది. ఆసభకు కాళ్లకూరి నరసింహం పంతులుగారు అగ్రాస నాధిపత్యమును వహించిరి. కార్యదర్శి శృంగారకవి నరసింహం గారు కార్యకేదనమును చదివిరి. గ్రామసంఘములను గూర్చి జిల్లా గ్రంథాలయ సంచారకార్యదర్శులలో నొకరగు నిడమర్రు లక్ష్మీనారాయణ గారును, శ్రీవిద్యము గూర్చి సుబ్బారావు గారును, మాతృభాషాప్రాప్తిహమునుగూర్చి గి. భీమరాజు గారును, క్రొవ్విడి తిప్పయ్య గారును, గ్రామమునందలి రాత్రి పాఠశాలనుగూర్చి సి. గంగ రాజు గారును, గ్రంథాలయోపయో గములనుగూర్చి సత్యనారాయణ గారును, క్రొవ్విడిరామమూర్తి గారును, ప్రసంగించిరి.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన (రిజిస్టరు కాబడినది) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.) ఇబ్బటికాలపు దుబి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. అల్పాహారగాని, సరాసముగాని, తేర్చబడకడో నిధ్యము నేయబడిన శేవల పుష్పసారము. నీ తువాలపై కొన్ని దిందుభిలు ఆటోకేరించినచో, మనోహరమగు సువాసన ని స్ఫులవించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
పెద్ద సీసా (అర డాం) సీసా 1-4 రు. 0-8-0
చిట్టరకము సీసా 1-1 డాం " " 0-12-0
మీడియం సీసా 2 " " " 1-4-0
చిట్ట సీసా 4 " లేక 1/2 డాం " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనిని ఆ శేకమగు నకణాసంట్లు కలపు. కాపున, తామస కొనునపును సీసాపైను, కార్డుపైను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పడికిలింపును. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి కి దిగువవాణి ప్రాసినచో అజాతీయముగగు సువాసనకాడ్డ ఆడితిముగ పంపుతురు
సోలురే జంటు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు రేంజంటు:— మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి, మైసాబజారుకోట్ల, మద్రాసు.

చంద్రశేఖర క్యాండిల్ కంపెనీ,

(1096)

[illegible]

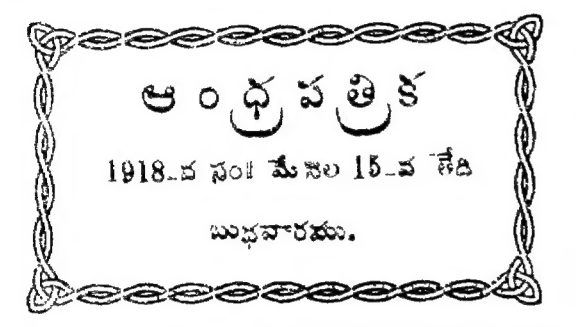
తెలిసి కొరకము:- "నందీట్లో" మద రాగో.

[illegible]

ప్రకటన

మచిలీపట్టణములోని ఆంధ్రజాతీయ కాలనీయము ఈ సంవత్సరము జూన్ 8 తారీఖున నూతనముగా కృతసాయ కాళి దీప్తిని ప్రబలుదు. కృతసాయకాశ్రమము బోధించుటయందు, మనదేశమున వాడుకలో నుండు కృతసాయపద్ధతులకంటె లాభకరమగు పద్ధతులను కడగొనుటయును ఈ కాళియొక్క ఉద్దేశమునది. కృతసాయకాశ్రమము, రసాయనకాశ్రమము కీటక కాశ్రమము, కృతసాయకాశ్రమము తెనుగునందు బోధించు బడును. బాలురు రెండుసంవత్సరములు చదువవలసియుండును. ముద్రణశాలను బయటయందు ఉంచెదలెను. 11 సంవత్సరముల కంటె నవ్వుకు తక్కువ యుండదు. చదువు, ఎండయినక వానయినక రెండుకుకల బాలురులకు కష్టపడి పని చేయుటకు సంసిద్ధులై, కృతసాయకృత్తి వారివృత్తిగా చేయవలయు కొప్పువారు మాత్రమే చేర్చుకొనబడుదురు. కాస్త్రాభ్యాసములో బాలు బాలుని చేయవలసిన పనులన్నియు రాము కృతయముగా చేయవలసి యుండును. 10 వందల బాలురు మాత్రమే చేర్చుకొనబడుదురు. దరఖాస్తులు ఈనెల 25 తారీఖు లోగా ఈదిగువ చిరువా మాకు పంపించుకొనలెను.

(1178) అధ్యక్షుడు.
ఆంధ్రజాతీయ కాలనీయ, మచిలీపట్టణము.

ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తు

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు యీ సంవత్సరమున మధురాపురియందు గూడుట, ప్రాచీనాంధ్ర ప్రభువము నొక్క మారు దృష్టాచరము గావించుచున్నది. ఆంధ్రులలో నీ సమయమున అధ్యక్షులగు శ్రీరంగదేవరాయలవారునుడివినుట "ఎక్కడి అనెగొంది, ఎక్కడి మధురాపురి" మను నాశ్చర్యభావమే ప్రబలుట సహజము. తమిళదేశమునకు ముఖ్యస్థాన మగు మధురానగరమున, ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు జరుగుట వింతగ నుండక మానదు. నేటికి గూడ తమిళదేశములో నివసింపుచున్న ఆంధ్రులు తమ మాతృభాషాభిమానమును విడనాడక అమితోత్సాహముతో సభావిజయమునకై కృషి సలుపుట జూడ, ఆంధ్రభాష కట్టి శక్తి యున్నదియు తేటపడగలదు. ఆంధ్రోద్యమ మాంధ్రదేశమునందే గాక, ఆంధ్రు లేత్రదేశమున నివసించినను వారిలో ఆంధ్రభాషాభిమానమును పురికొల్పుచున్నది. ఆంధ్రు లేత్రదేశములకు వెడలివన తమ సాంప్రదాయములను విడనాడుట లేదు. మాతృభాషను మరచుట లేదు. ఆంధ్రుల మను క్రత్యభిజ్ఞానమును బోగొట్టికొనుట లేదు. దక్షిణదేశమునం దుండిన యాంధ్రులలో ఆంధ్ర భాషాభిమానిలు లనేకు లుద్భవించిరి. దక్షిణదేశము కొండొక కాలమున ఆంధ్రవిజ్ఞానమునకు నిలయముగ నుండెను. తంజావూరి ఆంధ్రగ్రంథాలయ మమూల్య మగు నాంధ్రగ్రంథములతో విరాజిల్లుచున్నది. ఆంధ్ర భాషామాధుర్యము, ఆంధ్రులు భిన్న పరిస్థితులందు నివసించుచున్నను, స్వభాషను విడనాడనీయదు. ఆంధ్రులు ప్రాచీనకాలమున భరతవర్షమును చాలవరకును పరిపాలించుచుండినవల చొర్రెత్తికడపైతములు గలవు. మధ్య యుగమున దీనికి ఆంధ్రులప్రతిభ యతిశయించినపుడు ఆంధ్రరాజులు దక్షిణదేశమును జయించి, ముఖ్యపట్టణములందు సామంతరాజుల నేర్పరచి

పరిపాలించిరి. ఆకాలమున ఆంధ్రులు దక్షిణదేశమున కధికసంఖ్యాకులుగ నరిగి, ఆంధ్రవిజ్ఞానమును ఆంధ్రనాగరికతను వ్యాపింపజేసిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు లగు దివానబహదూరు వి. రామభద్ర నాయుడుగారు మధురనాయకులు ఆంధ్రసాహిత్యము నెటుల పోషించినదియు వివరించిరి.

మధురలో నాంధ్రరాజులే గాక, ముద్రపర్థులగు నాంధ్రకవులును బయలుపెడలిరి. 1559 మొదలు 1736 వరకును తమిళ దేశమునకు ముఖ్య స్థానమగు మధురయందు ఆంధ్ర కవులు వైభవప్రాప్తముగ రాజ్యము చేలిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు నుడివినుట మధుర నాయకులు, విజయనగర సామ్రాజ్యమునకు సామంత రాజులై యుండి, తిరుమల నాయకుని కాలము నుండియు స్వాతంత్ర్యస్వపులై విలసిల్లిరి. వీరికిని తంజావూరు వెల్లుూరు నాయకులకును సంబంధ బాంధవ్య ముండెను. వీరికా నొక సమయమున దాదాపుగ సాంధ్యరాజ్యము నంతయు పరిపాలించి యుండిరి. మధురవంశస్థులకు లగు విశ్వనాథ నాయకులు విజయనగర సామ్రాజ్యాధీశులగు అచ్యుతరాయల సేనాధిపతియై, తిరువాన్కూరు వందయాత్రలో పాల్గొనెను. అటుపిమ్మట, మధుర రాజ్యమునకు తన పరాక్రమముచే స్వాతంత్ర్య ప్రభు వయ్యెను. మహమ్మదీయ విజ్ఞాంధ గము నాపుటకు మధుర నృపాలురు విశేషకృషి సలిపిరి. మధుర నాయకుల పరిపాలనమున, తిరుమల నాయకుని పరిపాలన ముత్పన్నత గాంచెను. నేటికిని మధురకు వెడలు వారలను, తిరుమల నాయకుని మందిర నిర్మాణ చాతుర్య మాశ్చర్యనిమగ్నుల గావించక మానదు. ఆతనియొద్ద కవులనేకులు చేరిరి. ఆంధ్రసాహిత్యమును వీరు కను శ్రద్ధతో జూషించిరి. వీరివలెనే, ముద్ద అలగాడి, విజయ రంగ చొక్కనాధుడు మొదలగువారు ఆంధ్రనాభ్యుదయ పోషణమునకు విశేషముగ తోడ్పడిరి. అందుచే నా కాలమున ఆంధ్రసాహిత్య మెక్కి యభివృద్ధి గాంచెనో దెలిసికొనుట యవసరము. ఇంతవరకును నీ విషయమై తగిన పరిశోధనలు గావించబడి యుండలేదు. తగిన యుత్సాహముతో ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తువారు కృషి సలుపుచో, నూతనవిషయము లనేకములు బయల్పడు నని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు హెచ్చరించిరి.

ఈ సభవా రింతవరకును సలిపిన కృషిచే, నూతనవిషయములు గొన్ని దెలిసిన వని, జయింతి రామయ్యకంతులు గారు తమ యుపన్యాసమున దెలిపిరి. ఇ. తవరకును దక్షిణదేశమున కిది గురు గ్రంథకర్తలు రచించిన యేబది గ్రంథములు లభించినవని, వంతులుగారు నుడివిరి. తంజావూరి రాజులలో కెల్ల శ్రేష్ఠుడగు రఘునాథరాజుగారు ఆంధ్ర సాహిత్యమున సభిమానము వహించి యుండెను. ఆతని కాలముననే క్రస్తి కెక్కిన తంజావూరి గ్రంథాలయము నెలకొల్పబడెను. ఆ గ్రంథాలయమున గల వ్రాత గ్రంథముల దిలికించిన, దక్షిణ దేశపు టాంధ్రవాఙ్మయ స్వభావము వెల్లడి గాగలదు. రఘునాథుని యాస్థానమున ఆంధ్రనాటకములు ప్రదర్శితబడెనే వని దెలిసికొనినపుడు, ఆకాలమున నాంధ్రసాహిత్య మెంతవరకు సభివృద్ధి చెందెనో నూహించవచ్చును. త్యాగరాయభక్తుల తెలుగుకృతులుమృదుమధురభాషతో వ్రాయబడి, భగవంతునిపై ప్రేమను వెడజల్లుచు, దక్షిణదేశ గాయకులకు లెల్లరకును శరణ్యులుగుటయే, ఆంధ్ర భాషాప్రతిభను చాటుచున్నది. మధుర నేలిన విష

య రఘునాథ చొక్కనాయకుడే ప్రసిద్ధివహించిన తారాశంకార విజయమును రచించెను. దక్షిణ దేశపు కవులలో బ్రాహ్మణతరులు, స్త్రీలు, విశేషముగ నుండుట నెన్నదగిన విషయము. ఆంధ్ర వాఙ్మయ మంతవిరివిగ దక్షిణదేశమున వ్యాపించుటకు, విజయనగరసామ్రాజ్య ప్రాభవమే కారణ మనుటకు సందియము లేదు. సామ్రాజ్యాధీశులలో కృష్ణదేవరాయల టాంధ్రవాఙ్మయమునకు గావించిన మహిమకార మెన్నటికిని మరువదగినది గాదు. అట్టి ఆంధ్రసార్వభౌముని సంతతివార లగు శ్రీ ఆనె గొండి రాజుగారు మధురలో జరుగు సాహిత్య పరిషత్తు కధ్యక్షుల వహించుట, సభాకార్యక్రమమునకు సన్నెదెచ్చినది. వీరికి నాంధ్రభాషపై న్నెట్టి గాఢాభిమానము గలదో వారి యుపన్యాస మునందలి యీక్రింది వాక్యములవలన తెలియ గలదు.

"మధ్యతకర్త లగు శ్రీకృష్ణ దేవరాయ భూపాల చూడామణి యస్త్రమించిన తరువాత, ఆంధ్రభాష దినదిన ప్రక్షిప్తమాన మగుటకు, ప్రభుసన్యాసహృద్య దోష మే కారణ మని నానమ్మకము. ఈ హృద్యముం దొలగించి, మన మాతృభాష యగు నీ యాంధ్రభాషను సర్వవిధముల సభివృద్ధిలోనికి దీసికొనివచ్చి, తొల్లింటి గౌరవమును, జౌన్నత్యమును, జౌదార్యమును, అకలంకత్యమును నెలకొల్పుట మన యాంధ్రదేశమునం గల స్వదేశ సంస్థానాధిపతుల విధి యయి యున్న దని హెచ్చరించుచున్నాడను. ఈ విధిని మిఠితిమా, మాతృద్రోహదోషము ఆపాదించగలదని పరాకు చెలుపుచున్నాడు. మాతృదేవత పవిత్ర మయినది. ఆంధ్రభారతి మనకు మాతృదేవత. ఆ యమ్ముం బూజించుటయే మన జన్మముల యొక్క పరమార్థ యయియుండవలెను. మన యమ్ము యానందభరిత యయి యేకొంతలులేక యుండ గలదేని, మనము తాళిక పారతాళికముల యుండఁ బెంపొందగలము. మన యమ్ము రేయింబవలు కంటఁ దడి పెట్టుచుండునేని, మనము తాళిక పారతాళికములయందు లధోగతికిఁ బోగలము. ఈ పరమార్థముం దెలిసికొనుఁ దని ఆంధ్రులందఱ నిందుమూలమునఁ గోరుచున్నాడను."

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు సాంవత్సరిక సమావేశము ముగిసినది. ఆంధ్రదేశములో నీ సభావయోగము వలసినంతగ లేదను భావము చాలవరకు వ్యాపించియున్నది. సభవారిచే దలపెట్టబడిన నిఘంటునిర్మాణ మింకను ఆరంభదశయందే యుండుట శోచనీయము. ఆంధ్రభాష అనేక మార్పుల చెందుచున్నది. ఆంధ్రభాషతో విద్య నేర్పవలయు నను కుతూహల మతిశయించుచున్నది. దేశమునందు రాజకీయ సంచలనము ప్రబలమగుచున్న నీ సమయమున రాజకీయాశయములను తేటతెలుగునెట్టి ప్రజాసామాన్యమునకు నుగ్రాహ్యమగు నటుల చెలువవలసిన యవసరము గలుగుచున్నది. కాని తగిన పరిభాష లభించుటలేదు. ఆంధ్రవార్తాపత్రికల నీ కష్ట మెదుర్కొనుచున్నది. సాహిత్యవిజ్ఞానమును దేశభాషలోనికి దీసికొని వచ్చుటకు నూతనశబ్దము లనేకము లవసర మగుచున్నవి. శబ్దనిర్ణయము గావించుట సాహిత్యపరిషత్తు వారి కర్తవ్యము. కాని వారి పనికి పూనికొని నటుల గానింపడు. అన్ని యుద్యమములును సమానసంచలనము జూపినగాని, సక్రమాభివృద్ధి యుండదు. ఈ పరిషదమువారు నూతన జవసర్వములతో కృషి సలిపి, ఆంధ్రభాషాసేవ చేసి, నిక నయినను దేశభాష్యదయమున కెక్కుదుగ తోడ్పడుట భావ్యమని హెచ్చరించుచున్నాము.

మారిన సేనాని లేఖ

సంగ్రామమున నిపుడు కొంచెము తాంత్రికబలియున్నది. అయినను మారిన సేనాని వ్రాసిన లేఖ యుద్ధవార్తలులేని లోపమును బూర్తి చేయుచున్నది. ఈ లేఖ ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును విషమదశకు దీసికొని వచ్చెను. యుద్ధమంత్రి వర్గము వారిపై యీ సేనాని కఠినమగు నిందల వారోపించి, బహిరంగముగ వెల్లడించెను. ఇక్కార్యము తన యుద్ధోగ్య ధర్మమునకు వ్యతిరేకమయినను, మారిన సేనాని గావించ సాహసించెను. ఈ లేఖ చే దేశములో గలవర మతిశయించెను. ఆస్పత్రి గారు కామన్సునభిలో మారినగారి యారోపణము లెంతవరకు సత్యమో కనుగొనుటకు ప్రత్యేక సంఘము నొకదాని నేర్పరచవలయునని, తీర్మానము దెచ్చిరి. మంత్రులు ప్రత్యేక సంఘనిర్మాణమున కంగీకరింపలేదు. ఆస్పత్రిగారి తీర్మానము నెదిరించుచు, లామడుబాజ్జిగారు రుద్రేశ సహితముగ నుపన్యసించిరి. మారినగారి ఆరోపణలు సత్యతరములని, ప్రధానమంత్రిగారు తగిన క్రత్యుత్తర మొసగిరి. సైనికవ్యవహారములకు ఖంగము కలుగుచున్నదని తోచినయెడల, మారిన సేనాని ప్రధానమంత్రిగారితో సాక్షాత్తింపక నియమములకు విరుద్ధముగ నేల ప్రవర్తనవలయునని ప్రధాన మంత్రిగారు ప్రకటించిరి. వీరి కార్యముచే, సైనికుల సక్రమ క్రమవర్తనమునకు ఖంగము గలుగవచ్చును. మారిన సేనాని మోపిన నేరముల కన్నిటికిని, కామన్సు సభవారికే సమాధానము దెలిపెదమని, ప్రధాన మంత్రిగారు నిరీ. బ్రిటీషు సేనాముఖము ప్రాంచి దేశమున విస్తరింపబడినది. ఇయ్యది హేగు సేనాని గారి కిష్టము లేకుండగనే, గావించబడినదని మారిన సేనానిగారి వాదము. ఈ వత్సరము జనవరి 1-వ తేదీన నిరుతి వత్సరముకన్న నైఃకుల సంఖ్య యధికమని, ప్రధానమంత్రిగారు దెలిపియుండిరి. ఇది సరిగాదని మారిన సేనాని ప్రకటించెను. ప్రధానమంత్రిగారు తన వాదమును సమర్థించుచు, మారినగారి వాదము నిరాధార మని దెలిపిరి. బ్రిటీషు సేనాముఖమును విస్తరించుటకు కారణము, ప్రాంచివారి కోర్కెయే. ప్రాంచివారు మూడు వత్సరములనుండియు, సైనికఃష్టముల నధికముగ భరించిరి. ఆవసరమిప్పుడు గలుగుచున్నది, బ్రిటీషువారి సహాయము వలయునని గోరిరి. ఆంగ్ల దేశాధికారు లీవిషయమై దీర్ఘముగ యోచించిరి. తొందరపడ లేదు. హేగుగారి యిష్టము సతికమింప లేదు. సైనికాధికారుల సమ్మతితోనే యీ కార్యమునకు దలపెట్టిరి. సంగ్రామికైకమత్యము కొరతే, యిక్కార్య మవసరమయ్యెను. మారినగారి చర్యలాయడు బాజ్జిగారు నుడివినటులు, రెండువిధముల దూఱ్యముగ నున్నది. సైనికుని సక్రమప్రవర్తనమున కిది ఖంగకరముగ నున్నది. యుద్ధ వ్యవహారములనుండి దేశపు దృష్టిని మరలించుచున్నది. శత్రువు లెటులయినను, ఆంగ్ల సైనికులకును, ప్రాంచివారలకును, కయ్యముల గల్పింప జూచుచు న్నారు. మారినగారు వ్రాసిన లేఖలవంటి లేఖలు శత్రువుల నింకను ప్రోత్సాహపరుకగలవు. ప్రధాన మంత్రిగారింతకు పూర్వమే ప్రాన్యముండి ఏతెంచి యుండిరి. జర్మనులు అసామాన్య మగు విజృంభణమునకు సంసిద్ధు లగుచున్నటులు, సేనానిక తులు ప్రధానమంత్రిగారికి దెలిపిరి. నూతన విజృంభణము సేదుర్కొనుటకు ప్రధానమంత్రిగారిని కొన్ని కార్యముల జరిగింపవలయు నని గోరిరి. వారి కోర్కె ననుసరించి, లామడు బాజ్జిగారి కార్య సాఫల్యమునకు దలపెట్టుచుండగ, మారిన సేనాని

లేఖ బయలుపడలి దేశములో కలవరము గలిగించెను. సంగ్రామ మిట్టి సందిగ్ధ స్థితిలో నున్నపుడు మంత్రి వర్గపు దృష్టిని తీరున మరలించుట భావ్యముగాదని, ప్రధానమంత్రి గారు విన్నవించిరి. తుట్టుతుడకు ఆస్పత్రిగారి తీర్మాన మోడింపబడెను. మారిన సేనాని యుద్ధోగ్యమునుండి వెడలించబడి, ఉపకారవేతన మొసగబడెను. లామడు బాజ్జిగారి మంత్రివదలి కంత్వదశ ప్రాప్తించెనని, ఎల్లరును భయపడిరి. ఎటులయిన నేమి విషమదశ దాటినది. ప్రాంచివారి కీఫలితము సంతృప్తి గలిగించినది. జర్మనులు యుద్ధమును ముగించుటకు తమకక్షి నంతయు నియోగించుచుండ, ఆంగ్లదేశము అంతఃకలహములతో కాలము గడపుట నష్టదాయక మగును. లామడు బాజ్జిగారు తన సందిపాటను తిరిగి పాడుచున్నారు. సంది విషయమై నాలోచించుట కింతకన్నను ససమయముండదు. జర్మను నిరంకుశస్వభావ మగు మాత్రమయినను తగ్గుదల జూపలేదు. సందిపేరుతో ఉక్తేను, రుష్యా, రుమేనియా దేశముల స్వాతంత్ర్యము శత్రువులచే నామమాత్రావశిష్టము గావి పబడినది. ఇట్టి తరుణమున అంత్య విజయము లభించు వరకును, పోరాడుటయే, ఆంగ్లదేశపు టుత్సహ్యధర్మము. ఈ తరుణమున సంది యసంభవ మని కర్షను ప్రభువు గారు తగినటుల క్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఇట్టి మనోనిశ్చయమే క్రవ్యను నిరంకుశమును త్వరతో జోవాడగలదు.

హైందవ ప్రభుత్వమువారి యోచనకొరకు

పై కీర్తికక్రిందలిదడుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. "ఈ సమయమున ఆంగ్ల హైందవ పత్రికలపై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తగిన చర్య దీసికొనవలసి దలంచి, లాభము లేదు. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక 6-వ తేదీన వ్రాసిన సంపాదకీయ వ్యాసమును హైందవ ప్రభుత్వమువారు తరింపవలెనని గోరుచున్నారు. ఆ వ్యాసము నిందాగర్భితమైనది. యుద్ధసభలో, ఉపసంఘపునభలలో జరిగినవిషయములను వెల్లడింపవలయునను దుష్ప్రయత్నము విజయము గాంచలేదు. అందుచేఅపర్యవీషయములు మాత్రము చెప్పుబడినవి. ఈ పత్రికతో నేకీభవించినవారి యుద్దేశములనుబట్టి వ్రాసిన వికరీతిపు వ్రాతలు పరిహాసాస్పదము లగుచున్నవి. సర్క్లూకు హిల్లు గారు అక్రమముగ నిందింపబడిరి. ప్రజలపై సానుభూతి జూపు రాజప్రతినిధిగారికి ఈ పత్రిక దుందుడుకుతనముతో సంత్య సంజేతము బంపుచున్నది. ఈ వ్రాతలు, వివిధ సంఘములకును, పాలక పాలితులకును, మనోవైషమ్యకారణము లగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారి సమయమున దేశములో రాజకీయాందోళనము విరమింపబడుట భావ్యమని గోరిరి కాని మద్రాసు మెయిలు మొదలగునాంగ్లోహైందవపత్రికలవ్రాతల స్వభావము బాగుగ దెలిసిన యెడల, క్లిష్టమానేక సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి సూచన కంగీకరించెదవారే. ప్రభుత్వమువారి సమయమున అతి నిపుణతతో ప్రవర్తించుచు కృషిసంపుషుండ, ప్రజలలో నుద్రేకమును ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠకు ఖంగమును కలిగించే వ్రాతలను, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాయుట, అవమానకరము. ఇట్టి దుష్ప్రయత్న ప్రభుత్వమువారు సహింపగూడదు. మద్రాసు మెయిలు పత్రికకు తగినగుణపాతము నేర్పవలయును. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారును, కాకపోయిన హైందవప్రభుత్వము వారైనను తగినటుల నుండలించెదరా?"

కడవనభలు

కడవనభల కాంధ్రమహాజను లధిక సంఖ్యలతో వెడలవలయును. ఆంధ్రోద్యమ విముఖులు సభ లెటులయినను జయప్రదము గాకుండుటకు సహజముగ ప్రయత్నించెదరు. వారి క్రయత్నములను జోవాడుట యవసరము. ఆంధ్రులు తమ కిచ్చిన నూతన భారమును జయప్రదముగ నిర్వహింపగలరని, కాంగ్రెసు సంఘమువారికి వెల్లడిపరుపవలెను. వేసంగి యగుటచే కొందరు భీతిపచ్చురు. దూరభార మని కొందరు వెనుకకు దగ్గవచ్చును. వ్యయకరమని కొందరు వెరగొందవచ్చును. కాని ఎన్ని యసాకర్యములున్నను, ఎన్ని యిబ్బందులున్నను, ఆంధ్రమాతకు పూజించుట ఆంధ్రుల ముఖ్యధర్మమని గుర్రెటుగవలయును. తీర్థయాత్రలలో కష్టముల నెవరయినను లెక్కపెట్టుదురా? ఈ వత్సరము జూపు నత్యావతిశయమువైననే, ఆంధ్రోద్యమాభివృద్ధి యాధారపడియున్నది. కష్టములకు వెనుకాడి లాభముండదు. ప్రజా సౌకర్యమును యోచించి, ఆహ్వానసంఘము వారు ప్రతినిధి రుసుము నాటురూప్యములనుండి తగ్గించి, ఎల్లర కందుబాటులో నుండునటుల గావించి సభల నెక్కుడు నాకర్షవంతము గావించెదరు గాక యని హెచ్చించుచున్నారము.

మాంటాగూగారు

వీరును, భూపేంద్రనాథబానుగారును, ఆంగ్లదేశమును సురక్షితముగ తేరిరిని దెలియుచున్నది. మాంటాగూగారి కిది కొలది కాలములో తమ రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానమును ప్రచురించెదరని యూహించెదము. సిడెహాం పక్షమువారు హిందూదేశాశయములను నిరోధించుటకు విపరీతాందోళనము నలుపుచుండ, స్వపరిపాలనావాదులు తమ కోర్కెల నాంగ్లదేశమునకు దెలుపుట కయినను, నిషేధింపబడిరి. ప్రతికూలురప్రయత్న ఫలితముగ మాంటాగూగారి సంస్కరణములు ప్రజాశయములను సంతృప్తి పరుపవేని, దేశములో మితిలేని ఆశాభంగము జనించును. మాంటాగూగారు ప్రజాభిప్రాయమును సంతృప్తి పరుప యత్నించుట భావ్యము.

బల్లారి సంగీత శారదా నాటక ముండలి:

విన్నటి దినము పామర్రెమ్మ 6-వ గంటలకు విక్టోరియా థియేటరులో యీ నాటకముండలివారు బల్లారి స్వప్నమాదార్య విరచితమైన చిత్రలేఖ నాటకమును అతి మనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకమునందలి పాత్రధారు లందరు యితర నాటకసమాజములలో యిదివరలో పాల్గొనుటవలన అనుభవము గలవారైనను వీరు యితరసంఘములనుండి చీలిపోయి ప్రత్యేక నాటకముండలిగా నేర్పడి ప్రదర్శనము గావించుట కిది మొదట తరుణమని తెలియుచున్నది. వీరు కొలదికాలములోనే తమ ప్రదర్శన ప్రదర్శనమును అతిమనోహరముగ ప్రదర్శించ గలిగినందుట వీరిని తీర్థింపచేసిన రామచంద్రరావుగారు క్లాసు దీక్షులు. వీరి నాటకమును ప్రదర్శించుట కిది మొదటి పర్యాయమే అయిండువలన కొన్ని లోపములు గావలదరచ్చును. కాని ఆ లోపములన్నియు అనధరము హెచ్చిన కొలదిని కాలము గడచినకొలదిని నెవరించుకొనుట కనకాశయగలుగును. నల దయయుండు లిరువురును తమ పాత్రము లతిమనోహరముగ నిర్వహించి రక్షుటకు సందింతురేను. వారిరువురిలో ముఖ్యముగా దయయుండు పాత్రధారియగు రామచంద్రరావు గారు అలవాటి దయయుండుతె గన్పట్టుచు ప్రజలను రంజింప చేసినటుల ఆతియోగీ కావాలడు. ఇంద్రసేనపాత్రను భరించిన యా చిన్నిలొలుగు, తనయొక్క కంతమానద్యము కలనకు శ్రావ్యమైన సంగీతమువలనను, మృదుమధుర భావముల కలనకు శ్రేష్ఠతల ఆనంద నిమగ్నుల గావించెను. మిగిలిన పాత్రములన్నియు కూడ లొగుగనే నిర్వహింప బడినవి. ఈ సమాజమువారు యుక్తుయ క్రాంతినాటకములను ప్రదర్శించుటకు యత్నించి లోపములను సరిండుకొని అదిరకాలములో అభివృద్ధిలోనికి వచ్చి ఎక్కుడు ప్రఖ్యాతిని గాంచులైరు గాక యని గోరుచున్నాము. జయపురము యువరాజుగారు రామచంద్రరావు గారి కోరిక స్వర్ణపతకము బహుమాన మొసంగిరి.

విరోధామహాసంగమము

జనరలు మారి సుగారి నడవడి

పార్లమెంటు సభయందు ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము.

వి.వి.ధాని ప్రాయములు.

(రైతు వాదన)

భంగండు

(నిన్నటి శేషము)

ముఖ్యమంత్రి రంగ మంతకవరకు వ్యాప్త మొనర్చుటలను యున్నదియు వర్తమానమున జెప్పబడును. రంగవిస్తరణమును గూర్చి రాబర్చునుగాని కొన్ని మాత్రముల నిర్వచించి యున్నాడు. యుద్ధమంత్రివర్గమువారి మాత్రముల నామోదించి:-

- (1) ఆంగ్లవైద్యపంక్తిని వ్యాప్త మొనర్చుటలయందు (2) ఏ సమయమున ఎవరు పంక్తిని వ్యాప్త మొనర్చుటలయందు ప్రధాన సేనానులు నిశ్చయించుటలయందు (3) అవసరమైన మంత్రులను వరకును పంక్తిని వ్యాప్త మొనర్చు సవకాళము లేదు. (4) 1918 సం॥పు సుర నిర్వహణ విధానము సమర్పించియున్న పంక్తిని దీనికొనవలయును.

వైమాత్రములు సహజములని అందరు నామోదించుదు. మంత్రివర్గమువారు వాటి నామోదించి యంతవరకు వాటి ప్రకారము నడచుకొనియున్నారు. విదేశకార్యాలయము నకు సంబంధించిన యొకానొక సమస్యను చర్చించు బలము యొద్ద పెయిలీవు, రాబర్చును, ఫాక్ గార్డును సేవను గూర్చి వ్యాప్త మొనర్చును. మనరంగమును వ్యాప్తమొనర్చుటలయందు అని ఆసభయందు పెయిలీవు గారు నూచించిరి. ఈ విషయమునుగూర్చి చర్చించు సమర్థుడైన యొకడొకప్పుడులే రాబర్చునుగారి నీవిషయమును చర్చించుటవలన వారు చర్చ యొనర్చి వైమాత్రములను విడిచిరి. మంత్రివర్గమువారు వాటి నామోదించిరి. రంగవిస్తరణవిషయ మిసభయందు చర్చితులయైన గాన తమ యభిప్రాయములేకయే ఏదియొ నిశ్చయింపబడినదని మార్చులపేగు గా రభిప్రాయపడిరి.

మార్చులపేగుగారిలో నాలోచించుట.

పరామర్శించి ఆంగ్లరంగవ్యాప్తి గూర్చి బలము సభయందు ప్రస్తావించియుండెనని రాబర్చునుగారి మిమేరాండమున వివరింపబడి యున్నది. జనరలు పేగుగారి సలహాను మంత్రివర్గమువారు రుట్టెములు చేయలేదనుట కావత్తమునందలి యాక్రింది యంశములు సాక్ష్యములు:- "శక్తివంతుల లేక కార్యకర్తల మొనర్చుటకు సంశయములేదు గాని మార్చుల పేగుగారు లేని సమయమున నీవిషయమును చర్చింపరాదు. ఇంతయొక ముందు వర్తమానపు సంగ్రామవిధానమును గూడ గమనింపవలసియున్నది. పేగు పేగు సేనాను లీ విషయమును చర్చించి సమాధానపడుట యుక్తమని సభయందు నూచించబడినది. తదనంతరమున మరి చర్చ జరుగలేదు గాన రంగవిస్తరణ వ్యాపార మాసభయందు నిశ్చితము కాలేదనియే నా (రాబర్చును) తాత్పర్యము. ఇంతయొక, యిట్టి ముఖ్యాంశమును పేగుగారిలో నాలోచించక యుద్ధమంత్రి వర్గము వారు తీర్మానింతురని నే నిశ్చయింపబడును.

ఆనంతరమున పరామర్శించినవారు మరల సెట్టిడి కక్కిరింప ఆంగ్లవైద్యపంక్తి పెట్టితిరున మార్చులపేగునందు రాబర్చునుగారు వివరించిరి.

వై నిశ్చితము యుద్ధ మంత్రివర్గమువారి మినిట్టు పుస్తకమున నీ తీరున రచింపబడిన:- సామ్రాజ్యవైద్యాధికార ప్రధానోద్యోగి ప్రసంగానంతరమున నిట్లు గ్రంథిస్త మొనర్చుటలయందు:- జనరలు పేగుగారి కీ క్రిందితీరున ప్రత్యుత్తర మియ్యవలసినదని ప్రధానోద్యోగి యొనర్చిన నూచనమును యుద్ధ మంత్రి వర్గమువారు నామోదించిరి.

వార్షికులు మహాసభవారి తీర్మానము.

"పరామర్శరంగ భారమును మరికొంతవరకు ఆంగ్లవైద్యములకు భరించుటలో నీ క్రిందియంశములను గమనింపవలయునని మంత్రివర్గమువారి యభిప్రాయము:- సైనికులకు కొంతవరకు విక్రంతి యొసగుట కర్తవ్యము. తీర్మానమున వారికెట్టి లోపమును లేకుండ చేయవలయును. ప్రస్తుతావస్థానందున మరి కొంత రంగమును పరామర్శించి దీనికొని ఆంగ్లయులు రక్షించుట సాధ్యపడలేదు. ముందు వర్తమాన సుర నిర్వ

హణ విధానము వర్తమానమున చర్చితులగుచున్నది. మిత్ర మండలి పాలకవర్గములలో ముఖ్యమంత్రి చర్చించబడును. గాన నీ విధానము పరిష్కారమును వరకును, ఆంగ్లరంగము నెంతవరకు విస్తరించునదియు నిర్ణయించుట కవకాళము లేదు. ఈ యంశమునే పేగుగారికి తెలియపరచియుంటిమి. ఇందు లకు భిన్నముగ నడచుకొనియుండలేదు. అనంతరమున కేంద్ర యుద్ధము ఇటలియందును అపజయములు సంభవించెను. పరామర్శరంగమునందు ఇటలి కాంగ్లవైద్యులబంపి, ఇటలివారికి తోడ్పడవలసిన యగత్యము సంభవమయ్యెను. గాన పేగు సేనానిలో నొనర్చిన భారమును చెల్లించుకొన సవకాళము లేకపోయెను.

మంత్రివర్గము వారి తాత్పర్యము.

పిదప క్లెమెన్టో గారు ప్రధానమంత్రివర్గము సలహా రించి, ఆంగ్లయులు తనపంక్తిని కొంతరక్షించవలసియున్నదని పట్టుబట్టిరి. ఈ విషయమును సర్వసేనాని తీర్మానింప వలసి యున్నదని పేగు వాదించితిమి. వార్షికులలోని ప్రతినిధు లీ విషయమును, నిశ్చయించు వలసినదనియు, అభిప్రాయ వ్యత్య ధము కలిగినయెడల యుద్ధమహాసభవారు వ్యవహారమును పరిష్కరింప వలసినదనియు క్లెమెన్టో గారు నూచించిరి. వార్షికులలోని వైద్య ప్రతినిధు లీ విషయమును చర్చించిరి. ఈ సభయందు ఆంగ్లయుల వాదము బలమై యుండవలయునని మంత్రి వర్గమువారు రాబర్చును పేగు సేనానులకు లేఖల బడియున్నారు. ఇంతకు తప్ప మంత్రి వర్గమువారి కీ కర్తవ్య హారమున నెట్టి వాద్యతయును లేదు. వార్షికుల వైద్య ప్రతి నిధులు ఆంగ్లయులను పరామర్శించి రాజీపరచిరి. కేంద్రపులు ముట్టడించిన యెడల, ఆంగ్ల పరామర్శము లొందెదలకు తోడ్పడవలయునని ప్రతినిధులు నూచించియున్నారు. ఈ నూచనము మార్చి మాసము 1-వ తేదీన వార్షికుల సభయందు చర్చితులు గావలసియుండెను. గాని అంతకు పూర్వమే పేగు పేగు సేనాను సేనానులు కలిసి కొని చేరిసిను వరకును పంక్తిని వ్యాప్తమొనర్చుట చేయవలయునని సమాధానపడిరి. సమయపంక్తి మరల వ్యాప్త మొనర్చు బడలేదని పేగు సేనాని వార్షికుల సభకు నివేదిక నంపిరి. ఇదియొ నిజ స్థితి. యుద్ధమంత్రి వర్గమువారి యభిప్రాయముతోడనే పేగు సేనాని నూతన రంగమును తనయధీన మొనర్చుకొనెను. పరామర్శ దొరతనమును, సైనికాధికారులను గూడ పేగుగారిని తొందరపెట్టిరి. గత్యంతరములేక వారు మరికొంత రంగమును రక్షించు లూనుకొనిరి. వారపలంబించిన విధానము సుకమమని నా తలంపు

దొరతనమువారిపై నేరములు.

వై వివరింపబడిన కార్యముల కర్తవ్యసానముగ నిష్కారణముగ పాలకవర్గమువారిపై నేరములు మోపబడినవి. రాబర్చును పేగు సేనానులకు మంత్రివర్గమువారు క్రొత్తరంగమును రక్షించుటకు నిర్బంధించిన కడలి ప్రబలింపి. పేగు సేనాని యిట్టివాద్యతను తనపై నిమగ్న నెచ్చరించునని నెవ్వరైన తలకురా? రంగవిస్తరణమును గూర్చి స్వల్పభక్తిచేతులగు కొందరు వ్యక్తులు కొన్ని వచనములను బుట్టించియున్నారు. వీరి వాద్యములు కేవలము కల్పితములని పూర్తిగ యజువు చేయుట కవకాళము కలిగినందులకు సంశయించుచుంటిని. కాని యీ చర్చయందు మన మొక ముఖ్యవిషయమును గమనింపవలసి యున్నది. అధికారైక్యత మిశల ప్రామాఖ్య మని విశ్వసించవలయును. అట్టి యైక్యత కూర్చునుటవలన ప్రస్తుతమున నీవర్త కవకాళము కలిగెను. ఎట్టి కేలరు మిత్రమండలి వారి సేనానంతరము నొక్కటియగుటయొ, ఆ సేనానంతరము వాద్యుడగు నొక్క సర్వసేనాని ఏర్పడుటయు మిగుల నామోదనీయకము. పంక్తినిదీసిగాక వాటి సేవకము గూర్చి బడియుండు నిజమైన వ్యక్తులపై యా జయము లాధారపడి యుండును.

లండను, మే 9.—ప్రధానమంత్రి యిట్లు తన ప్రసంగమును సాగించెను:- సేనాని నడవడిగూర్చి రెండంశములను వివరింపవలసియున్నది. మూడు వారి ప్రసంగము వైద్యక క్షేత్రమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. విద్యమంగ నున్నదని ఆస్పిత్రిగా రొప్పుకొనియున్నాడు. ఆస్పిత్రి గారి యుపపాదనము దొరతనమువారిపై నేరమును మోపున దైయున్నది. ఆయుపపాదనము నంగీకరించినయెడల పరిపాలనా కార్యములు సాగలేవు. అప్పుడు ఆస్పిత్రి గారు రుక్తవాదులగుదురు. మూడు సేనానచర్య మాన్యమైయున్నది. ఈయన ఉన్నతస్థానమునున్నాడు. ఈతనికలె సామాన్యపుటుద్యోగుల నడచుకొనినయెడల నేమగును? అవిధ్యుతతోడ నడచుకొనుట కిది సమయమా? తమ కవకాళమునట్టి దానినంతయు నొనర్చిన పిదప మూడు సేనాని వైతేఖను ప్రకటించవలసియున్నది. వార్షికులకు పోవుటయొగాక, ఎవరిమాటయందు దసత్యమున్నదనుచున్నారో. వారిని గూడ సమీపింపరైరి.

వాటియైక్యతకు భంగకరము.

ఈ వివాదముల వలన, సంగ్రామ నిర్వహణము మంత్రిలకు కష్టపాత్య మగుచున్నది. ఏకపై వ్యాధిపత్త్యమును గూర్చి కొన్ని మాసములు తగవులాడుకొంటిమి. వర్తమానపు తగవు దానిలో చివరభాగ మని నా తలంపు. వాటియైక్యతకును వైద్యమున నేకీభావమునకును నీ వివాదము భంగము కలిగించునట్లున్నది. గత 12 మాసములయందే యేదవిషయములు సంభవించినదియు, ఏయే ప్రసంగములు జరిగినదియు మనమిప్పుడు తలపోసికొనుచున్నాము. కాని జర్మనీయులు నిశ్చయముగ ముందటి యవస్థానమునకు సంసిద్ధులగుచున్నారని నాకు ప్రాప్తమైతి. తెలియవచ్చినది. సేనానులు నాసహాయము నపేక్షించియున్నారు. తమ కీ విషయములయందు సహాయము గావలయునని వారు జాబితాల నొసగి వాటిని సన్నద్ధ పరుపవలసినదని హెచ్చరించియున్నారు. జేకేషేనును వర్తమానమున నందిగావ్యయందున్నదిగాన నిట్టి గొడవల పెట్టక యుండు రని నా ప్రార్థనయని లాయుకుబాద్ గారు విన్నవించిరి. లేఖనుగూర్చి ఆస్పిత్రి గారు.

మూడు సేనాని లేఖనిషయమును తాము గాని తమ మిత్రులుగాని ఆదివరలో నెరిగియుండలేదని ప్రభాసభయందు ఆస్పిత్రి గారనిరి.

కార్యముగారి భావము.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగమును గూర్చి వ్యాఖ్యానమున కెక్కుట చాస్తామనము. కమిటి కేర్పరుపవలసినదని ఆస్పిత్రి గారు పట్టుబట్టుతుండుగాక. కమిటి కేర్పరుచుటకంటె మహత్తమ మగు ప్రమాద ముండవోదని కార్యముగా రనిరి.

ఉపపాదనము త్రోసివేయబడుట.

ఆస్పిత్రి గారి యుపపాదనమును 108 రు సభ్యు లామోదించ 293 రు నిరాకరించిరి. ఆతరీ సభ్యు లాత్సాహ పూర్వకముగ ధ్వజల మెనర్చిరి. తీర్మానము నిరాకరించిన వారిలో మంత్రిలు, యూనియనిస్టు, లేబరుకక్షలవారు చేరి యున్నారు. ఆత్రె హెచ్చిస్త అను యూనియనిస్టు కక్షదారులు మాత్రము తీర్మానము నామోదించినట్లు వోటునిచ్చెను. మూడు సేనాని ఉద్యోగము.

లండను, మే 11:- వైద్యకసంఘమువారు జనరలు మారిసుగారి సముఖాయస్సిని పరిశీలించి వా కిటునండిము పించు జీరము వైచుండునట్లు నిశ్చయించిరి వార్షికులమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

లాయుకు బాద్ గారినిగూర్చి

లండను, మే 10:- లాయుకు బాద్ గారు ఆంగ్ల రాష్ట్ర సమరనిర్వహణవిషయమున తలంపబడుచున్నార. ఆయన నిన్నటిదినమున నోడిపోయెనా, జర్మనీయందు విజయపతాకము లెగురుచుండెడిది.

సమరవ్యవస్థగూర్చి కర్ణు ప్రభువు.

లండను, మే 10:- ప్రియోరీ సమితివారి సమక్షమున కర్ణు-ప్రభు విట్టువనస్యించిరి: ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యములను పరిరక్షించుచున్న మిత్రమండలికి ఆంగ్ల రాష్ట్రము వెన్నెమక. ప్రస్తుతపు పాలకవర్గ మేర్పడినది మొదలు అత్రతీ మానమును సమరయత్నము లాంగ్ల రాజ్యమునం దంతటను ప్రారంభమైనవి. వాటియలందరును, సామ్రాజ్యమును, మిత్ర మండలియును, వేరొక రాజకీయ వ్యాపారము ప్రధాన మంత్రిగ జేసికొన నిచ్చగించెను. సుద్రస్థిలుగ నానికులును సైనికులును దొరతనము నెదిరించినందువలన, యిట్టి జేకేభక్తి రాపిత్యమునకు ఆంగ్ల రాష్ట్రములంతయు కోపించియున్నది. సైనికులే పరిపాలకులు గ నుండ నెల్లదు జేకే మంగీ క రించు నో ఆ సమయమున నే

ప్రమాదమార్గమును బట్టిన దగును. మున్నగు యధ్యక్షవర్గ ప్రమాదకరముండుట సంభవించుచున్నది. మన వైద్యము లారెరి వెనుకకు మరలినను మరలవచ్చును. ఏక వైద్యాధి పత్యము, అమెరికావారి సహాయము, అగ్రవైద్యుల కర్రాక్ర మము మనకు వైద్య కారణములై యున్నవి. విద్రాంతువారు కర్మగాను యత్నములయందు మనకు వోద్యదినయెడల చాల నెక్కివచ్చుముగ నుండెడిది. సుగ్రామనిర్వహణమే మన కర్త వ్యము. ఏది యెటులైనను సమరమున విజయము నొందుట మాత్రము మనది. వైద్యాధికారులను వివిధభాగములకు లకుపుట, వైద్యాధికారుల వీరివేముట, మున్నగు కధికారము నివిలు ఉద్యోగుల కుండవలయును. ఇట్టి తమచర్యకు పాలక కర్మమువారే ఉత్తరవాదులు. వైద్యాధిపతులకు నివిలు ఉ ద్యోగు లొప్పుత్యము మెసగినచో, ప్రమాదము సిద్ధము. ఈ విషయమున హిందూదేశమున ప్యానుధకమును బట్టి ప్రసం గించుచున్నాను. మెసపాటేమియా క్యరవారపు పర్యవసాన ము లంద రెరిగియున్నారని కర్తవ్య ప్రభువు ప్రసంగించెను.

కార్మికకర్మపురితి.

లండను, మే ౧0:— మారిసు సేనాని లేఖను గూర్చి కార్మికవర్గపు చుంట్రి యొకానొక ప్రసంగమున నిట్లునెను:— సుగ్రామమున నిర్వివాదమగు విజయము చేకూరువరకు బాతీ యలకుండు గాధమగు వైకృత్యభావముండున ట్టికర్తుట ప్రా ముఖ్యము. ఆకాధంగము కలిగిన వ్యక్తులు దొరతనమువారి కలయించు నిమిత్తమొచ్చు కుటలు సహించుటదవు. లోయి డు బార్డిగారికి పాలక వర్గమునకును ఎంత పలుకుబడియున్న దియు యిట్టిది ప్రసంగముల వలన వెలియవచ్చి విస్మితుడై యిరి.

ఆంగ్లపత్రికలు.

మారిసు సేనాని లేఖనన నాత్రము బయలుదేరిన దని యు, మున్నగునీ ట్టునుగు మాన్యులు జరుగగలవనియు విశే షమ లభిప్రాయ మగుచున్నాడు.

వైము డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రికలు నూదించిన తీరున దొరతనమువారు ప్రత్యేక వ్యాపకమును నేర్పరతుకొ, లేక డెయిలీ న్యూసు పత్రిక యనినట్లు తమ వ్యవహారము సం తయు ప్రజల సభాసభ్యుల కశమెనర్తరా, చెప్పజాలము. పాలకవర్గము సజేయై యుండునదియు లేదనియు యిపుడు నిర్ధారణ యగునని పలువుర ముకొనుచున్నాడు.

పాలకవర్గపు విరోధతయు అస్పిర్తుగారి నాయకత్వ మున నున్నది. ప్రస్తుతపు దొరతనమును తొలగించి తా మధి కారమును స్వీకరింపవలయునని యీ పక్షమువారి కలంపు డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వ్రాసిన వై యంతయును డెయిలీ మెయిలు పత్రిక యొత్తిపలుకుచున్నది. ప్రస్తుతపు దొరతనమును తొలగించు నాయుధము ప్రాత పాలకవర్గము కనుగొనినది. అస్పిర్తుగారు, లాన్సుడౌను ప్రభువు, వై కవుంటుగ్రే, మెకె న్నా, సేమ్యులులు గార్లు పరిపాలనమున కవరయకొన సంసి ధ్ధులై యున్నారు. ప్రజాసభవారు వర్తమానపాలకవర్గమును నిందింపవలయుననియే అస్పిర్తు గారు తమతీర్మానము నుపపా దించుచున్నారు. నిన్నటిదినమున ప్రత్యేక వ్యాపకము నూరన మును ప్రజాసభవారామోదింప వైరి. ఆంగ్ల వైద్యులయు మున్నగు సంపూర్ణ వివరములను లేపజేడినను లోయిడు బార్డి గారు ప్రజాసభయం వొసగుదురు. కొన్నివారములయందే ప్రస్తుతపు పాలకవరము నశింపగలదని నిన్నటిదినమున ప్రజా సభా సభ్యులు కొంద రనియున్నారు గాని వర్తమానము నట్టి కనందిధ్యవర్గ చాల నసంక్రృష్టికరమని గుర్తెలుగవలయును.

సమరమున నడమింప లాయిడు బార్డి గారు నడవర్ధతన సేనాపియున్నారని మోర్రింగుపొట్టుపత్రిక వారిని నిందించినది. అస్పిర్తుగారి యుపపాదనమువై వోట్లు వీసికొనవలసినదని నిర్బంధ మొర్పబడినచో, యూనియన్లులు పలువురసభ నండి వెడలిపోవుదురు. విద్రాండు బాతీయవారు తగ్గవును విజ్ఞేయక యుండుటయు గూడ దొరతనమువారి కనకులమే

తమ వాక్యముల కన్నిటికి ఆధారములను నూపింప గలవని దొ రతన వారు వైద్యముననున్నారు. అందులననె మ క్రుల యందు ప్రస్తుతమున నెట్టి కలవరము గానిరా కున్నదని డెయిలీ క్రానికలు పత్రికా విశేషితుడు వ్రాయు చున్నాడు. విచారణ రహస్యముగ జరుగవలసియున్నది గావుననే పార్లమెంటు పక్షములన్నిటి తాలాకు ప్రతినిధులు గల యొక సంఘము నేర్పరదుట కర్తవ్యమని ప్రధానవ్యాస మన డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కర్తవ్య సంపూర్ణమగు గాంధీవ్యముతో గూడుకొని యున్నది. ప్రత్యేక వ్యాపకమును నేర్పరదుట అనావశ్య కమే గాక మన సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధము. పాలకవర్గ మును ప్రజలు విశ్వసించవలసి యున్నదని మార్తలంపు--డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్.

మఖవ్యాసమున డెయిలీ న్యూసుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:— కొన్నిమాసముల నందేము దొరతనము వారివడదడి దేశమునకంతటి అవనమృతములను నెలకొల్పింది. ఇదిదేశక్షేత్రమునకు ప్రమాదకరములు. వీని నున్నాల్గించుటయే కర్తవ్యము. ప్రత్యేక వ్యాపకమును విమరవలెనని దొరత నమువారు నిశ్చయించినచో వ్యవహారము మొత్తమున తేల గలదు. క్యరవారమును తక్షణమేపరిష్కరించుట మిగులవాంఛ నీయము.

వైముపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:— తాము నిర్దోషులమని కజాపుచేసి యంతటితో నేపాలకవర్గముగాని యూరకొనట యిట్టి నేరాశోపణమున యుక్తముగాదు. విష యమంతయు పూర్తిగ విచారించుట పాలకవర్గమువారి నిర్దో షిత్యము స్థాపింపబడిన గాని ప్రజలయం దవనమృతము నశిం కదు. అవనమృత మున్నంతకాలమును వివాదములు మెరు గుమనే యుండును. ఇట్టి యశాంతి జర్యతీయు లాన్సుడౌన్న యత్నమును బట్టి మిగుల ప్రమాదకరము. మిత్రమండలివారి యందు విభాగమును కల్పింపవలెనను ఆతను జర్యతీయు లిం కను విమరవలెనని గమనింపవలయును. రాజకీయ క్యరవారపుల సంఘమునకంటె వ్యాపకమును తిరువు రీవిషయమునచర్చించి తీర్మానించినయెడల సత్యావత్యములు నులభముగ ఖండితము లగునని ప్రజలు విశ్వసించురు గాక.

సభామందిరమున చర్చవై పత్రికలు.

లండను, మే 10:— పత్రికలన్నియు లాయికు బార్డిగారిని ప్రశంసించుచున్నవి. అస్పిర్తుగారు తమ యుప వ్యాసమును ప్రారంభించి నాలుగైదు మాటల నుచ్చరించుట తోడనే తత్పాక్షికులు దీనవదనులైరని విశేషములు వ్రాయు చున్నారు. అస్పిర్తుగారు ఆధ్యాంగికారమున చర్చలోనికి పూనుకొనవచ్చిరని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. డెయిలీ మెయిలు పత్రిక యనినట్లు అస్పిర్తుగారు తమ సామర్థ్యమును గోల్పోయియున్నారు.

లాయిడు బార్డి గారి వాదము సభ్యుల ను చార్చింపజేసినదని డెయిలీ న్యూసు విశే షమ డు వ్రాయు చున్నాడు. అయినను త మొదరించిన కృత్రికతయందు లేకుండ ప్రధానమంత్రి పదవిసంభవముచే సభ్యుల మనముల నాకర్షించి యుండు టంత క్లా ఫూ పాత్రము గాదు. ఇంతియగాక వీరివాక్యములలో ననేకముల ప్రస్తుతములు, మాయ ల నుపయోగించి లాయిడుబార్డి గారు తమ ప్రతిష్ఠను నిలవజెట్టి కొనుచున్నారు. పార్లమెంటు ప్రజాసభనై వ్యాపకముగ నెవర్చుకొనుట వీటిలో నగ్గ జ్యమని డెయిలీన్యూసు వ్రాయు చున్నది. పరిష్కారము గావలసినయంతయులు పరిష్కరింప బడ లేదు. సంపూర్ణమగు దిర్భాపు జరిగియుండిన యెడల, ప్రజలును వైద్యమును సంజేయ బాధావిముక్తులై యుండెడి వారు. నైఖిల నే మరచినకప్పు, ప్రస్తుతపు పరిష్కారము సం కృష్టికరమని యుకొనజాలము--డెయిలీ క్రానికలు.

ఇతర పత్రికలు ప్రధానమంత్రిని కొనియాడుచున్నవి.

పరాసువారి భావము

నిన్నటిదినమున పార్లమెంటు ప్రజల సభాధకమున జరి గిన చర్చనుగూర్చి పరాసువారా సంకలించుచున్నారు. విశ్వా స పాత్రుడగు మిత్రుడు విజయమందెనని ప్రాముఖ్యారానం దించుచున్నాడు. తమయందు లాయిడు బార్డి గారు వ్రాసిన సానుభూతికి పరాసునా రెంతయు కృతజ్ఞులు.

నిర్బంధ విద్య

లండను, మే 10:—గతము క్రైస్తవవారలయొక్కయు, నేరగాండ్ర యొక్కయు, తక్కిన పరిక్రామికుల యొక్కయు ప్రతినిధులు కావాయుపాటేలుకర్త పెద్ద సభనుచేసి 14-18 ఏడ్ల క్రితముగలవారల తప్పకుండ విద్యాలయములకు భో కలమునకు విద్యార్థులమునకు తమ యవసరములని డెలువుచు నేకగ్రీషముగ మోక తీర్మానము చేసిరి. ఇందువలన బ్రిటను గనులందలి పనివాండ్రలో నూటికి 15 మొదలు 20 వరకును తొలగవలసి వచ్చునని గమలసంభువు ప్రతినిధి చెప్పెను. ఇందు వలన 200 మొదలు 280 లక్షల టన్నులగనలు క్రైస్తవవర్గంధ నిలబోవును. నూలపరిశ్రమల కిందులన చాల నష్టము రాగలదని ఆంగ్లక్రైతులసంఘప్రతినిధి చెప్పెను.

శాంతివాదుల ఆందోళనము

లండను, మే 10:— ప్రభువుల నందొకమున డెవెరుబ్రు క్లిప్ప్ ప్రభువు గా నిట్లుచెప్పిరి యధ్యవంతులువారు శాంతివా దుల ఆందోళనమును గూర్చి కొన్నియేర్పాటుల జేయుచున్నా రు. క్లిఫ్ఫోర్డ్ పిట్స్ గారు ప్రతినిధులు చాల సహాయము నొనరిం చినది. ప్రస్తుత మలికృత్యముగ వచ్చు పాగ్రామికా శాంతి క రియే కాణములు. క్రైస్తవులకు లొంగిపోయి సంధిచేసికొన వలయుననువాదంతో తన్ను చే ప్పవలసిని లాన్సుడౌరీప్రభువు గారు ట్టిగ చెప్పచున్నాగు. నిశ్చయకరముల కనబంధముగ నట్టియు ప్రకటింపెను. నేతలు వివిధాభిప్రాయములతో విడ బడియున్న గని తలంపుటకు ప్రస్తుత మెట్టి ఆనకాశమును గలి గింపజూడదు. రాజవారములవ్యాస సంధి జర్యతుటకు ప్రయ త్నింపవలదని చెప్పిచెప్పిస్త ప్రభువుగారిని నామ గర్హించిరి. సరహక్య నాపివేయవలయు నని జర్యులును అట్టియులును విశేషముగ వాఙ్మించుచున్నారను సంకతి బాగుగవ్యాపింప జేయవలయు నని వాఙ్మయజ్ఞేయము.

కర్తవ్య ప్రభువుగారిట్లు చెప్పిరి:—విశాలదృష్టిని బరికించిన కార్మికుల వ్యాసను మత్తంత నిశ్చలముగ వున్నది. బాధ్య తాయితములును, ఆధికార సంకెములు నగుసంధి ప్రయత్నము ల నెవరు నూదించినను తక్కిన మిత్రమండలి బాదులతో గలసి భంగ యోచనజేయుటకు మిత్రమండలివారి చెల్లప్పును నంగీకరిం చుచు నే యున్నా రు. అట్టి మూ చన టి చేయుటదేని గా ని మ ర ల నే ల నో యం త రిం చినది. అనిమిత్రమండలి వారి మావరుగ్యుల కనువిత్తుముగ నుంటయో నూచతులు మధ్యకాలమున వారి విడచుటయో సంభవించుచు వచ్చివచ్చి. ప్రస్తుత సమయమున రాయబార ముల మూలముగ సంభిజయగజేరదు. ఈ తరుణ సన నీ దేశ మిదివరకెన్నడును ఎఱుంగని మహావిజృంభణకేది గమనవలయును. రాయబారులు మూలమున విజయ మొందవలయునని ఇష్టము కలంకుట ప్రాంతు. జ్వాలల వైనిక సురసంకారము నమయవరము కాశ్వతో గొరవ సంధిరాయభాగముల నదెప్పు టకు పూ రులను. అట్టిప్రయత్నములవలన నేమి యు విజయము గలగజాలదు.

లండను, మే 12:— జనరలు బ్రహ్మను మేనానుగారు "వైటుకమాండ్రు ఆఫ్ బాత్" గనినెరాగించుటదని వార్తాసం ఘమువారు ప్రకటించు చున్నా రు.

విద్యాకానిలు సభ్యులు.

లండను, మే 12:—విద్యాంతు ప్రధానకార్యదర్శి ప్లిప్పు గారు విద్యాకానిలు సభ్యులక చెప్పకొనబడిరి.

వలసపోవువారికి సహాయము

లొంగుకొని ట్లు.

లండను, మే 12 — పార్లమెంటు ప్రజలసభ యం దు చాల్లరు లొంగుకొని ట్లును ప్రతిపాదించిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములకంటె విదేశముల కకడెయి వారలకు సౌకర్య ముల నెవర్చుటయే లెల్లుమొక్క యుజ్జేకము. వీరలకు సహాయ మొనర్చుటకు కొన్ని సంఘముల నేర్పరవలసినదని లొం గుగారు వివరించిరి.

జనరలు మోగారిరాక.

లండను, మే 14:— జనరలు మేనానుగారికి లగు లుగ విద్రాండు ప్రధాన సేనానిగ నేమింపబడిన మా గరువల్లికు నగరమునకు చేరినది తెలియవచ్చుచున్నది.

జీబ్రూజి పిట్టెయి నొకాశ్రయముల మిగర బొంబులను వేయుట.

లండను, మే 14:— నానికాధికారు లెల్లు ప్రకటించు చున్నా రు. మే 6, 12-న తేదీలకర్త వై మారివలకు దంక ర్కునుండి జీబ్రూజి పిట్టెయిల కాకాశ్రయములమీద విజ యవంతముగ బొంబులు వేసినది. జీబ్రూజిపిట్టెయిదనుండిన కాలలుగ, పిట్టెయి కర్తకుండి పెద్దకాలము పూర్తిగ భ్రంస పయ్యెను. మే ౧౬ మా ముల కర్తకుండి చేరితిమి. రెంటిని క్రిందికి కరి వైడితిమి. బ్రిటిషునియోగ మొకటి కనుపించకు న్నది. కుక్రవాంమునా దొక వాకావిమాన ముత్తర సమద్ర ములో నొక జెట్టియ కడించెను. అరగంబు నేపు పోగొడి పిచ్చుట ది వెనకను యెను.

కృష్ణానది

పానీయనీయము

లండను, మే 12:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము నిర్మించిన మొదటి విజయవంతముగ పరమపూర్వము కృష్ణానది నుండి తీరేటను బట్టికొనినది. ఈ ప్రభుత్వము కృష్ణానది నుండి తీరేటను బట్టికొనినది. ఈ ప్రభుత్వము కృష్ణానది నుండి తీరేటను బట్టికొనినది.

అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధము.

లండను, మే 12:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది.

జర్మనుల పరాజయము.

లండను, మే 12:—పరామర్శనము మొదటి రెండు రోజులకు పూర్తియైనది. జర్మనులు పరామర్శనమును ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము పరామర్శనమును ప్రారంభించినది.

పరామర్శన వైమానిక ప్రచలనము.

లండను, మే 12:—నిర్మాత పరామర్శన ప్రకటించినది. అతని ప్రభుత్వము పరామర్శన ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము పరామర్శన ప్రకటించినది.

తక్కినవి వేదనములు.

లండను, మే 12:—పరామర్శన ప్రభుత్వము తక్కినవి వేదనములు ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము తక్కినవి వేదనములు ప్రకటించినది.

పరామర్శన విజయము.

10 వ తేదీ నాటి ప్రభుత్వము దురదృష్టవశాత్తూ పరామర్శన ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము పరామర్శన ప్రకటించినది.

లండను, మే 11:—మిత్రమండలి వారు గ్రీకులను నిలుపునందు విడియట విజయని జర్మనులు ప్రకటించినది.

రాజగారు; భారత కార్మికదళము.

లండను, మే 12:—సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి ప్రాంతీయమైన కార్మిక ముగిసిపోయినది. ఈ ప్రభుత్వము కార్మిక ముగిసిపోయినది.

ఇటీవలిముట్టడి

లండను, మే 12:—ఇటీవలిముట్టడి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది.

శత్రువుల దురవస్థ.

లండను, మే 12:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము శత్రువుల దురవస్థను ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము శత్రువుల దురవస్థను ప్రకటించినది.

అనారోగ్య వైమానిక ప్రచలనము.

లండను, మే 12:—అనారోగ్య వైమానిక ప్రచలనము ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము అనారోగ్య వైమానిక ప్రచలనము ప్రకటించినది.

త్రైకాంగు సేనాని నూతనాధికారము

లండను, మే 14:—త్రైకాంగు సేనాని నూతనాధికారము ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము త్రైకాంగు సేనాని నూతనాధికారము ప్రకటించినది.

లండను, మే 10:—శత్రుత్వ పరామర్శన ప్రకటించినది.

లండను, మే 10:—శత్రుత్వ పరామర్శన ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము శత్రుత్వ పరామర్శన ప్రకటించినది.

లండను, మే 14:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము సోమలీయములను, ఆఫ్రికా ముఖ్య ప్రదేశములను ఇజ్రాయేల్ ప్రదేశములను ముగిసిపోయినది.

లండను, మే 14:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము సోమలీయములను, ఆఫ్రికా ముఖ్య ప్రదేశములను ఇజ్రాయేల్ ప్రదేశములను ముగిసిపోయినది.

బ్రిటిష్ వైమానిక ప్రచలనము.

లండను, మే 12:—బ్రిటిష్ వైమానిక ప్రచలనము ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము బ్రిటిష్ వైమానిక ప్రచలనము ప్రకటించినది.

లండను, మే 11:—పరామర్శన ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది.

లండను, మే 11:—పరామర్శన ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది.

అమెరికా

నూతనాధికారము నిర్వహణను ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము నూతనాధికారము నిర్వహణను ప్రారంభించినది.

ఇటీవలి

లండను, మే 14:—ఇటీవలి ప్రభుత్వము శత్రువుల దురవస్థను ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము శత్రువుల దురవస్థను ప్రకటించినది.

హాలండు

దచ్చివారి తూర్పు ఇండియా దీవులు. లండను, మే 10:—హాలండు దచ్చివారి తూర్పు ఇండియా దీవులు ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము హాలండు దచ్చివారి తూర్పు ఇండియా దీవులు ప్రకటించినది.

మిత్రమండలి; హాలండు.

లండను, మే 11:—మిత్రమండలి హాలండు ప్రకటించినది. ఈ ప్రభుత్వము మిత్రమండలి హాలండు ప్రకటించినది.

జర్మనీ

లండను, మే 12:—జర్మనీ అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది. ఈ ప్రభుత్వము జర్మనీ అనారోగ్య ఫిరంగియుద్ధమును ప్రారంభించినది.

కీపుల భావన శీలనము.

మాస్కా, మే 12:—జర్మనులు కీపుల భావన శీలనమును నిర్వహించిరి. సెంట్రలు రాజా అధ్యక్షుడు క్రాది విస్కాగారి పట్టుకొనలయినను తలంపుతో పోలీసు జవానల బలంతో బోయిరి. అయినను క్రాది విస్కాగారి కిట్లనో తప్పించుకొని పోయిరి. రాజాసభ్యుడు వెట్టియారా గారు మొదట బంధించబడి పిచ్చుట పడచి వెట్టిబడిరి. కీపుల దొర తనపు కమిషరీ గా నుండిన సాదికో విస్కాగారిని కొంతమంది యువ్యోగియులు పట్టుకొన సెంచి గాని అతడు తప్పించుకొని పారిపోయెను.

జీబ్రాగు ఆస్తిని సంగ్రహము.

అందఱు, మే 14:—ఆస్తిని సంగ్రహమున మనకు నిర్వహణను విజయము కలుగలేదని జర్మనీవారు చెప్పుకొనుటకు బలవత్తరమగు కారణములున్నవి. కాని ఇన్ని నియమానాక యేర్పాదయందున్నదియు నిశ్చయముగ జెప్పగలము. ఈ నాకాయందే యేర్పాదమును ధారాపతులు మూలమున గ్రహించి యున్నాము. నాకాశ్రయము భార్యద్యురమున 200 గజములలో పున కీ నాకా వొచ్చుకొని యున్నది. ఏప్రిల్ 23 వ తేదీన జీబ్రాగు సెద్ద మహత్తరమగు నడెద్ది యొ సంతవించి యుండవలయునని జర్మనీవారు కిట్లనెప్పుడు తెలియుచున్నది. వెట్టిబంద రాత్రితో నిండియున్న రెండు క్రూసరులు కలవయందు ముగిసి మార్గమును బాధించిన వను విషయమును అధికారులు కప్పిపుచ్చిరి. రామ ప్రకటించిన ప్రకారము జీబ్రాగు మట్టిడియందు క్రీస్తువులు తరిమివేయబడి రని తమ ప్రజలకు నమ్మకము కురుకుట జర్మనీవారి లక్ష్యముల కొన్ని లక్ష్యముల బంధించుచున్నాడు.

జర్మనీవారి వాణిజ్యము.

మాస్కా, మే 14:—పుర్రెముబర్గ రాజ్యాంగసభ యందు ఆర్థికమంత్రి యిటుల చెప్పెను. జర్మనీవారి వాణిజ్య గంగ ములు లోకమున మనల స్థిరపడుటకు కొన్ని పున కారకములు గడవలసియున్నది.

ఆస్తియూ

ఆస్తియూ నావికుల తిరుగబాటు.

అందఱు, మే 12:—ఇటలీ సేనతో గలసియున్న టైమ్స్ నికెటి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఫిబ్రవరి నెలలో క్లిట్టాలో అనోలావద్ద నుండు ఆస్తియూ నావికుల లధికారుల మీద తిరుగబడినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. అధికారుల తేమియు తేయ జాలకుండు. క్లిట్టాలో వద్ద నున్న యుద్ధనౌకలు ఎజ్జ బావుల నెత్తినవి. జర్మను దళములు తిరుగబాటుదారుల సెగుగొనెను. తిరుగబాటుదారులే విజయముంది నావి కాధికారిని బట్టికొని అతని ఒడలో కట్టి పడవెలిరి. శిక్షించు తుండెను, బావుల నివారించుటకును వాదనము లొనగబడిన పిచ్చుట వారము నోలకు తిరుగబాటుదారులు మరల పని నారంభించిరి. ముప్పదిగురు ఉద్యోగియులు తొలగింపబడిరి. పిచ్చుట నొక మహావీరుడు నావికోద్యోగిగ నియమించ బడెను అతడు చేసిన సేవములకు, చేయసెంచిన సేవముల కను ఉన్న వాటికిని తేనివాటికిని వారిని కృతముగ శిక్షించ సాగెను.

ఆస్తియూ రుమేనియులు

అమస్టర్, మే 18:—జర్మనీ రుమేనియులకు జరి గిన ఆర్థికపు పేర్కాటు లెంతవరకుగ నున్నవో ఆస్తియూ రుమేనియు ఆర్థికపు పేర్కాటులను అంత వరకుగ నె యున్నవని తేలివార్చు తెలుపుచున్నది. ఆస్తియూవలన గలి గిన నష్టములకు ప్రత్యామ్నాయములు గోరవలెనని రుమేనియు బలవత్తర పరుపడెను. ముస్సుందు ఏదియో యేర్పాటులు గలి గిన శీతపు రెండేండ్లలోగా రుమేనియు ఆస్తియూ హాంకరికి 35 లక్షల రంగారు క్రొనెను నొసగుటకు రుమేనియు యంగీకరించెను అయిదేండ్లవరకు రుమేనియు సేవను బాంకునందలి మిగులును, కట్టుబడి మొత్తములను జర్మను రెయిచిను బ్యాంకునొసగుటకు రుమేనియు యంగీకరించెను. బహిష్కారోద్యమములకు పుష్కమును పాతకాలో నుప యోగింప కూడదు

అమస్టర్, మే 14:—కాన్స్టాంకల్నిగాయ తేరను బరియను, జనరలు. వానరజ్జుగాయలతో జర్మను ప్రధానశిల్పి మన కేగెను

రష్యా

కోపసు హాగను, మే 11:—నుప్రసిద్ధ రుష్యుడు సీ. న. రిస్నీంకాంపుగారిని బోలెడుకట్టుల చంపిననీరస నియన్ను కుదిరి సంకేతము పంపుచున్నది

నూతన సంక్షోభము.

దుకాణముల నోపిడి.

మచిలీబందరు, మే 15:—400 మంది కూలిపనివారు బట్టలను దుకాణములను బియ్యపు అంగళ్ళను దోచుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. దోచుకొనబడిన దుకాణములు మూసివేయ బడినవి. వర్తకులు భయకంపితులై యున్నారు. పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు మేల్కొల్పిలు కూలివారిని కాంతిచిత్తులను జేయుటకు చేతనై నంతకంతకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ధన వంతులకు రంగయ్యమును వర్తకులకు వస్తువులను చతురగా అమ్మునని నమ్మకము చెప్పెను. కూలివాండ్లు ప్రయత్నము నొకము మానలేదు. ఒక విధముగా కూలివాండ్లు కొంచెది సమర్థతమే (తెలివలన).

ప్రధానమంత్రి దిన్నపము ననుసరించి డిల్లీసమాజపు సభ్యులు 14 రు పైకొకటియను పొందసంసిద్ధులమై యున్నా మని చీఫ్ కమిషనరుగారికి తెలియపరచిరి. వీరిలో నలుగురు బాధిష్టువరితు నిల్పిన వారు.

ఇండియా కార్యదర్శి మాంట్లేగ్జుగారు పరివారసమేతు లై లండనునగరమును చేరెన కలకత్తాకు తెలియపర్చిరి. భూపేంద్ర నాథ్ బాసు గారు గూడ వారితో నున్నారు.

Preventing Recruiting a Disturbance.

SIMLA, May 14. A slight disturbance occurred on the 6th near Salwado in the Lodhran Tehsil of the Multan district where a mob armed with axes and sticks collected and attempted to surround the police who had arrested (under the order of the First Class Magistrate in charge of the Ilaka) some local headmen charged with illegal attempt to prevent recruits from enlisting. The Police who were in a critical position were compelled to fire on the mob which then broke and fled pursued by the Police who arrested some thirty persons, including two or three persons wounded. The matter is being investigated and no further trouble is anticipated. Further war gifts include ten thousand rupees and offer of personal service and resources from Raja Daljit Singh of Kapurthala.

To Raise Army Corps from Colleges. Committee Formed.

LAHORE, May 14. In pursuance of the resolution at a public meeting held on the 4th instant presided by His Honour the Lieutenant Governor, a committee has been formed with the Hon'ble Mr. Justice Shadilal as President and Lieutenant Col. Stephenson, I. M. S., acting Vice Chancellor of the Punjab University, Mr. King, Commissioner, Lahore Division, Raja Narendranath, retired Deputy Commissioner, the Hon'ble Mr. Bakhshi Sahani, pleader, Dr. Gokulchand Narang as members to raise the requisite corps for the Indian Defence Corps. The Hon'ble Mahomed Shafi and the Hon'ble Fazl Hussain, Barristers are expected to join this Committee. The idea of the Committee is to raise the required number for defence corps from various local colleges, and the committee will set about its work almost immediately.

Offer of Services and Property for War.

LAHORE, May 13. Raja Daljit Singh of Kapurthala, Chief Minister Kashmir State has in response to His Majesty's call to India offered to place personal services of whole of his family and all that he possesses at the disposal of the local Government. In the meantime the Raja has offered a sum of Rs. 10,000 to be utilised for any object connected with the war. The offer has been communicated to the Government of India and thanks of the Government has been conveyed to the Raja for his generous and public spirited action.

A statement issued by the Punjab Government regarding contributions to 5 year cash certificates received by Post Office in the Punjab up to the 27th February 1918 shows that the number of applications was 4,11,066, and the amount received 1,53,64,980 rupees.

Another statement regarding the number of applications received for various sections of the Indian War Loan up to the 30th November 1917 shows that war loan or war bonds amount to Rs. 7005 Post Office section war loans or bonds Rs. 13,599, cash certificates etc. Rs. 3,94,467.

The Bombay Central Bank. ITS POSITION SOUND.

No-Advance on Pearls. (Delayed in transmission).

BOMBAY, May 13. A report was recently spread in Bombay that the Central Bank has made large advances on pearls and cotton. The "Times of India" referring to these statements declares:—The Central Bank is the best and soundest. We are assured by the Chairman and the Directors of the bank and by other authorities of unquestioned competence and independence that there is not the slightest foundation for the report. The bank has never during its existence made any advances in pearls. As regards cotton, the policy of the directors has always been not to commit themselves to any large extent without more than adequate margin. The present advance on cotton amount only to nine lakhs of rupees on security of cotton of present value of over twelve lakhs. All its other business is done on same sound principles and on most ample security. The stories about the bank were brought to the notice of Sir William Meyer who authorised the Accountant-General in Bombay to say that Sir William regards "the attempt recently made to discredit the position of the Central Bank with the contempt which these things deserve."

Mr. Montagu's Safe Arrival in London

SIMLA, May 14. H. E. the Viceroy has received intimation of the safe arrival of the Secretary of State and Party in London.

Six Honorary Lieutenantencys' to Indians.

LUCKNOW, May 14. A grant is announced of six Commissionees Temporary Honorary Second Lieutenantencys in the Indian Army to Indians of the United Provinces for recruiting services.

Four Barristers for War.

SIMLA, May 14. In connection with the Premier's appeal fourteen members of the Delhi Association have expressed to the Chief Commissioner their willingness to undergo military training as members of local military force. Four are Barristers.

Provincial War Conference.

Governor to Leave Ooty on Thursday.

May 14. H. E. the Governor will leave Ootacamund on Thursday the 16th instant arriving in Madras on the morning of Friday the 17th. A meeting of the Provincial Recruiting Board at which His Excellency will preside will, as already announced, be held on Monday the 20th May and His Excellency will also confer with the Controller of Munitions and others concerned as to the manner in which the responsibilities of the local Government for giving effect to the Resolutions passed at the Delhi Conference in respect of the increased production of war materials, the control of traffic the construction of sailing ships the increased production of food supplies and other war efforts, can most fully be discharged. His Excellency will probably also attend a meeting of the Madras War Loan general committee. The issue of invitations to the Provincial War Conference which was recently announced for Tuesday the 21st May will for the present be deferred. The announcement as to the date on which it will be held will be made later.

Burma War Meeting.

RANGOON, May 14. A great meeting attended by delegates from all over Burma and presided over by the Lieutenant Governor Sir Reginald Craddock was held to-day in the Jubilee Hall, Rangoon, when in the presence of a large assembly a resolution was unanimously passed after rousing speeches recording Burma's determination to do all in their power to aid the empire in the present crisis by carrying into effect the Delhi War Conference resolution. Sir Reginald Craddock in his opening speech explained the difficulties of Burma's small representation at the Delhi Conference, but that fact made it all the more incumbent upon Burma that the response to the appeal should be in clear and in no uncertain terms not lip service only but in men money and materials. He could confidently affirm that in Burma there would be no divided counsels and that in Burma who had no dissentients who would bargain for reward before they rendered service. Since the beginning of 1917 altogether the indigenous races of Burma had supplied to the army and the Labour Corps 15,000 men, a figure most creditable. The Commander-in-Chief had wired to him a few days ago congratulating eight battalions of infantry of which two had gone to India for training and two more were in the process of formation which represented for the present the Army demand upon Burma. The demand for this further four battalions constituted the decision to add a second Burma regiment known as 60th Burma Rifles. To the Indian Army we were recruiting at the rate of 1000 to 1200 a month and this rate must be continued to keep us up to the strength. He referred to General Raitt's faith in Burman as a soldier, and quoted instances of the bravery of the Burmese soldiers in Mesopotamia. Regarding the European man power resolution he said the total number of Europeans and Anglo-Indians in Burma who had given their services to the army had been 1005, but further need was great and the time had come for further coming out. The new Burma Battalion must be officered by men acquainted with Burmans and Burmese tongue. He finally made a strong appeal for support to the War Loan.

One resolution carried acknowledged Burma's gratifying response to the call for men undertaking to spare no effort to promote further recruiting. The most far reaching resolution was one proposed by the Hon'ble Mr. I. O. Anderson, Chairman, Burma Chamber of Commerce and seconded by Mr. J. Donald, Chairman of the Trades Association stating that it was the duty of every man below age of 33 years eligible for service in I. A. R. O. to offer his services unreservedly to the local Government leaving the latter to decide how he can best be employed in the military, civil or the present capacity. In his speech Mr. Anderson said they had during the course of the war looked to Simla for lead as to what was to be done in the matter of European man power in India, and with the exception of recent Delhi resolutions he feared they had looked somewhat in vain. He pointed out that the prolonged stress of the war had depleted Burma's Europeans. Resolution covered Government servants and those in civil employ. The Local Government had given a lead in releasing men and it was up to the commercial bodies to do no less. Short of conscription the resolution could not go much further. He suggested that wide authority or governing power was being left in the hands of the local Government but he was assured that the latter would interfere as little as possible with those engaged in war work. The local Government did not intend that any existing business should be closed down. The idea was that all business should be carried on with the minimum of European supervision, and his Honour had undertaken to give his personal consideration to all cases submitted to the Government in regard to services volunteered. The differences which arose would be settled by Committees of Trades Association and Chamber of Commerce. He hoped that those qualified for service who had to remain in civil employment should receive certificates from authorities. The last resolution appointed a strong committee to advise and report on the utilization of the resources of the province.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

British Press Opinions.

[Delayed in Transmission].

LONDON, May 12.

[6.50 A.M.]—The Maurice sensation has produced a political situation which the lobby correspondents agree is likely to have momentous consequences. There is some doubt as to what course the Government will pursue to-morrow, but whether it adheres to the decision to appoint a Court of Honour or some, notably the "Times" and the "Daily Express" declare it will, or prefer to place its case directly before the Commons, as the "Daily News" and other lobby correspondents suggest. The general opinion is that the Government is on trial for its life.

The "Daily Telegraph" says the Opposition, headed by Mr. Asquith, undoubtedly regards the time as ripe for replacing the Government and is prepared to accept office. This is confirmed by the "Daily Mail" which declares that the Old Gang believe they have found the weapon to destroy the Government and imagine that the country is ready for a return to power of Mr. Asquith, Lord Lansdowne, Viscount Grey, Mr. Mackenna, and Mr. Samuel. That the Government considers Mr. Asquith's motion as a vote of censure is confirmed by the issue of urgent whips to its supporters. The House yesterday was apparently opposed to a Court of Honour, and it is stated that Mr. Lloyd-George will to-morrow give the Commons the fullest information even perhaps quoting the figures supplied to him by the Army Council to justify his statements regarding the strength and dispositions of the British armies. While some members of the Commons thought yesterday that the existence of the Government was only a question of a few weeks, a political crisis at the present juncture would undoubtedly be unwelcome.

The "Morning Post" violently attacks Mr. Lloyd-George as having proved unfit to drive the chariot of war. But the "Morning Post" admits that there will be numerous abstentions, especially among Unionists, if Mr. Asquith's motion is pressed to a division while the absence of the Nationalists in Ireland is a point in Government's favour.

The "Daily News" lobby correspondent, while declaring that the Commons is definitely inclined towards the Government and is more strongly inclined to reassert its authority and prerogatives, admits that the motion may not mean a bad fall for the Government which claims to have a complete answer to the charges.

The "Daily Chronicle's" lobby correspondent says:—The situation is viewed in Ministerial circles with serene composure, so the Government is confident of its ability to substantiate its statements. An editorial article in the "Daily Chronicle" says:—The need for secrecy is precisely the reason why the tribunal should be composed of parliamentarians representing the main groups in the House.

The "Daily Telegraph" says:—The situation is as serious as it could well be. We see no necessity for a Court of Honour which is quite out of keeping with our institutions. We are convinced that the Government is still entitled to the confidence of the country.

The "Morning Post" in its leader says:—Not merely is the honour of Ministers, but the honour of Parliament is involved. The hard of Nemesis is now stretched out to Mr. Lloyd-George.

The "Daily News" in a leader says the Government's course for months past has created a condition of disquiet and distrust, which is a menace to the country. This menace must cease. The Government's decision to abandon a Court of Honour means an instant verdict, and that is supremely desirable.

The "Daily Express" hopes that the Government will dispose of the latest mare's nest in such an unmistakable manner that unrestricted assaults on the Government will cease.

The "Daily Mail" says:—We believe that infatuated partisans have made another miscalculation. No body, not utterly besotted by the craze of politics, can suppose that Mr. Lloyd-George and Mr. Bonar Law deliberately lied. The country has no confidence in discredited, dilatory politicians and pacifist hangers-on driven from office eighteen months ago.

The "Times" says:—No Government can afford to ignore or merely rebut such a challenge. Unless and until it is impartially investigated and disproved it will profoundly shake public confidence and revive controversies which are especially mischievous in view of the coming enemy effort to divide the Allies. We are convinced that the public would rather trust the judges to make a disinterested enquiry than any conceivable body of politicians.

Ministers Alleged Misstatements.

Premier Replies to General Maurice's Charges.

Conclusion of Premier's Speech.

GENERAL MAURICE'S ACTION DEPRECATED.

LONDON, May 14.

The following is the concluding portion of the Premier's speech in the House of Commons debate on General Maurice's charges the previous portion of which has already been published:—

Continuing Mr. Lloyd George said there were two general considerations to which he must refer regarding the effect of an action such as General Maurice's on the discipline of the army. It was a flagrant breach of discipline. Mr. Asquith admitted it and the Premier respectfully opened that Mr. Asquith ought to deprecate it. Mr. Asquith's motion was a vote of censure on the Government which could not possibly continue operations if it was carried and Mr. Asquith would then be responsible for the Government (cries of "No! No!" and "Wait and see!"). The Premier continued that it was essential to deprecate actions like General Maurice's which were not merely a breach of the Army's discipline, but which were a breach of the public confidence. General Maurice's conduct was a high treason. It was a betrayal of the trust reposed in him by the country. It was a betrayal of the trust reposed in him by the country. It was a betrayal of the trust reposed in him by the country.

nary soldier had acted in the same way, what would have been said? Such action was fatal to discipline. Was this the time to show such an example. General Maurice ought to have tried everything before he did it. But he never came to the person he wanted to correct.

National and Army Unity Threatened.

I wonder whether it is worthwhile making another appeal to all sections of the country. These controversies are distracting and paralyzing and making it difficult enough for any Minister to do his work in fighting this war. We have had a controversy which lasted practically months over unity of command. This is really a sort of circumvent of that controversy, but national unity is threatened and unity of the army is threatened. We have been occupied in summing up records, minutes, letters, process-verbal, and interviews, making up what happened over the whole twelve months in the War Cabinet and this at this moment. (Loud cheers) I have just returned from France where I visited some Generals who told me how the Germans were silently preparing, perhaps the biggest blow of the war. These things are happening. Now Generals are asking me for certain help. I brought home a list of the things they want done and wanted to attend to them. I beg for our common country, the fate of which is in the balance now and in the next few weeks. I beg and implore that this sniping should end. (Loud cheers.)

Mr. Asquith on General Maurice's Letter.

Mr. Asquith in the course of his speech in the House of Commons said, neither he, nor so far as he knew, any of his political friends, had any privy in the composition and publication of General Maurice's letter.

Sir E. Carson's Attitude.

In the debate on General Maurice's letter, Sir Edward Carson said it was ridiculous to ask judges to decide the question of the Premier's honour, but he appealed to Mr. Asquith not to insist upon enquiry by committee. Nothing more disastrous could be contemplated.

Views of the Debate.

General Page Croft accused the Premier of bluffing the House. Lord Hugh Cecil said Mr. Lloyd George's speech was more effective as an attack on General Maurice than as defence of the Government which had lost national confidence. Only the fear of Mr. Asquith's return kept the Government in power.

Mr. Asquith's Motion Rejected.

Mr. Asquith's motion was rejected by 293 votes to 106. The rejection was greeted with loud and prolonged cheers and Mr. Lloyd George received an ovation.

The majority in the Division consisted of Ministers most of the Unionists present, a number of Liberals and most of the Labour members. Apparently only one Unionist Mr. Aubrey Herbert voted with the Minority. It is significant that of 260 Liberals less than half supported Mr. Asquith in his first assault on the Ministry.

Estimate of Mr. Lloyd George.

Mr. Lloyd George is regarded as the symbol of the inexhaustible spirit of resolve of the British Empire. Had he fallen yesterday flags would have waved in Berlin.

General Maurice Retired.

The Press Bureau announces that the Army Council has considered Major-General Maurice's explanations and has decided that he be placed forthwith on retired pay.

Comments on the Debate.

LONDON, May 13.

The papers practically sing a chorus of praise of Mr. Lloyd George in converting the attack based on General Maurice's letter into what one ministerial organ describes as "the most futile of fiascos" in which previous attacks ended.

Ministerial Lobby correspondents declare that it was almost ludicrous to note the blank disappointment on the faces of Mr. Asquith's supporters, when his opening words "A good deal of misconception" made them realise that no real fight was intended. These journals describe Mr. Asquith's performance as feeble and half-hearted. As the "Daily Mail" says Mr. Asquith is not even an adroit parliamentarian now. He was out-generalled and out-fought.

The "Daily News" whose Lobby correspondent admits that there was not a little admiration on the part of members for the care made out by Mr. Lloyd George, denounces the Premier's speech as an ex-parte statement enveloped in a cloud of venomous and irrelevant rhetoric and says the impudence of his proceedings in making the Commons a tribunal is only the growing achievement of Mr. Lloyd George's career in a game of ingenious artifices.

The "Daily Chronicle" says:—The issues were left in the same mischievous obscurity as before. An enquiry would have removed the harassing uncertainty for the public and the army. It is difficult to feel happy at the manner in which the question was disposed of unless it is imagined that men in the army do not matter.

Other papers acclaim the Premier.

Sentiment in France.

PARIS.—The sentiment in France regarding yesterday's debate in the House of Commons is one of rejoicing at the triumph of a faithful friend and gratitude for Mr. Lloyd George's words of sympathy with France and increased confidence.

Labour Minister on the Letter.

National Unity Urged.

LONDON, May 11.

The Minister of Labour in a speech in London referring to General Maurice's letter said, the real necessity of the hour was preservation of the unity of the nation until victory was unquestionably won. He declared that intrigues would not be tolerated for the purpose of allowing disappointed persons to embitter any Government. Even long service Generals could not bring back their position they should accept. The Minister said the Government would not tolerate any intrigues and would not tolerate any intrigues and would not tolerate any intrigues.

Lord Curzon on Military Situation.

Tribute to Mr. Lloyd George.

LONDON, May 13

Lord Curzon, in a speech to the Primrose League in London, said:—Britain was at present the pillar and bulwark of the alliance which was upholding the liberties of the world. Since the present Government had been in office, the Empire had exerted a war effort unequalled in the history of Britain. He affirmed that the nation, the Empire and the Allies would sooner have Mr. Lloyd George as Premier than any other Statesman. (Cheers). The country was sick of unpatriotic attacks on the Government under cover of eminent soldiers and sailors. The moment the country allowed the military administration to assume the upper hand the country was on the path to disaster. (Cheers). Referring to the military situation, Lord Curzon said, grave times were ahead conceivably our brave soldiers might have to give ground, but unity of command and the increasing effort of America and the indomitable spirit of the British people were sources of encouragement. He could wish that Ireland had joined in the military effort and hoped it was not yet too late. (Cheers). The only thing we could not afford to lose was the war. (Cheers). The only thing worth prosecuting was the war. Lord Curzon urged that the military ought to be subordinate to the civil power. It was the Government's right to alter the distribution of officers and even remove any important military, or naval commander and the responsibility for doing so rested on the Government. The moment they allowed the military to assume the upper hand, they were entering the path leading to disaster. He had bitter experience of the kind in India while the Mesopotamia report showed results which followed from the setting up a form of military administration independent of civil control.

King Inspects Indian Labour Corps.

LONDON, May 13

The King at Windsor to-day inspected a party of officers and non-commissioned officers of the Indian Labour Corps, commanded by Captain H. E. Muggidge composed of men from the United Provinces on leave from the west front.

Pacifist Propaganda.

Debate in the House of Lords.

Lord Curzon on Peace Negotiations.

LONDON, May 10.

In the House of Lords, Lord Beverbrook stated that the War Aims Committee was dealing with the Pacifist Propaganda. The publication of the Lichnowsky memoirs had done much good and undoubtedly was partly responsible for the very little industrial unrest at present existing. Lord Lansdowne protested against being classed with the advocates of peace by surrender. He adhered to his published views, but during the offensive it would be wrong to create the impression that the country was deceived. Lord Lansdowne twisted the Earl of Denbigh for opposing peace by negotiation. Lord Lansdowne wished to encourage the widely felt Austrian and German desire to stop butchery.

Lord Curzon said that broadly speaking the heart of the labouring classes was absolutely sound. The Allies had always agreed that, if responsible and apparently bona fide peace overtures were made, the Allies concerned were free to investigate them and if anything came of the overtures, the other Allies would be consulted. Such overtures had occurred but had broken down, because the proposers disavowed them or the overtures were incompatible with Allied honour and safety. Peace by negotiation was at present impossible, because the country was confronted by the gravest crisis in its history. Any idea of successful negotiations at present was chimerical and such peace of negotiation as was extracted at Brest Litovsk and that with Rumania offered no encouragement. Until the German military spirit abates, the idea of pursuing negotiations for an honourable lasting peace was one which we could not regard with any hope of success.

Assistance to Emigrants.

Mr. Long's Bill.

LONDON, May 12.

In the House of Commons to-day, Mr. Walter Long introduced a Bill to improve organisation for affording information and assistance to emigrants from United Kingdom, and providing for the establishment of a central emigration authority and supervision and control of passage brokers, their agents and emigration societies and for purposes connected therewith.

Most Favoured Nation's Cause.

To be Denounced by Government.

LONDON, May 13.

In the House of Commons, Mr. Bonar Law stated, that in view of a possible shortage of raw materials after the war and the necessity for providing for the requirements of the Empire and the Allies, Government intended as the French Government had done to denounce all commercial conventions, containing a general clause regarding most favoured Nations.

The Indian Kit Committee.

Suggestion to Place a Firm on It.

LONDON, May 14.

In the House of Commons Mr. Carr-Gomm affirmed that Messrs. Forbes had orders for three hundred thousand Indian kits from English partners and suggested that the firm should be placed on the Indian Kit Committee and no longer precluded from carrying on business.

Mr. Fisher replied that present arrangements for purchase of raw hides for Government was being reconsidered in consultation with the War Office and he had hoped that decision would shortly be reached.

Army Promotions Accelerated.

Replying to General Croft, Mr. Fisher pointed out that promotion of combatants in the Indian Army in war was accelerated owing to the general acceleration of promotion of combatants in the British Army. He also stated that the Indian Army was being reorganised to meet the needs of the Indian Medical Service.

Rumania

Austro-Rumanian Peace. Terms Harsh for Rumania.

LONDON, May 14.

AMSTERDAM:—Telegrams show that the financial provisions of the Austro-Rumanian supplementary treaty are equally harsh against Rumania as those mentioned earlier between Germany and Rumania. Rumania is similarly forced to renounce indemnification for damage caused by Austria including commandeered goods and she also agrees to remit Austria-Hungary thirty-five million Kronen in gold within two years unless superseded by some future arrangement. Rumania also pledges for five years the Rumanian National Bank balances and deposits at the German Reichsbank. The treaty provides for prohibition reciprocally of objectionable school books.

Western Front

Enemy Behind the Time Table. Reuter's Correspondent's Statements.

LONDON, May 13.

Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says:—The weather is grey and cheerless on most of the battle front. Enemy has fallen considerably behind the amended time table. In a diary found on a captured German Officer is an entry stating that certain big attack planned near Albert has been abandoned, because the second naval division broke into Albert and indulged in wholesale riot. The diary adds that a division was dealt with for disorderly behaviour and pillage, the same diary contains a running lament upon the havoc wrought by our airmen punctuated by many casualty lists caused by their bombs.

British Losses Grossly Exaggerated.

Completed casualty returns which are available show that German wireless statements regarding our losses in the early days of the offensive were grossly exaggerated.

An Instance.

The Fiftysixth division which the German wireless stated was almost completely wiped out lost in killed wounded and prisoners 43 officers and 1425 men.

French troops operating along the gully of the Lyverbeck running southwards from Dickebuschlake to the eastern foot of the Mont Kemmel have had considerable success.

Zeebrugge and Ostend Docks Bombed.

LONDON, May 14.

The Admiralty states that between 6th May and 12th May aircraft from Dunkirk successfully bombed docks and seaplane base at Ostend also Zeebrugge and lock gates and shipping. Several direct hits were made on sheds on Zeebrugge Mole and a large shed at Ostend was completely burnt out. We destroyed six machines and drove down two during patrols one British machine is missing. A Seaplane on Friday on the North Sea engaged a Zeppelin which retreated after half an hour.

French Aerial Activity.

LONDON, May 14.

Last night's French communiqué says:—There was fairly lively artillery duel north of the Avre. Our bombing aeroplanes on the 10th and 11th dropped seven thousand kilograms of projectiles on the enemy railway station, depots, and cantonments at Noyon, Chauny, Flavy le martel and several fires were started. Our chasing aeroplanes brought down two and badly damaged eight German machines on the 10th.

Recapture of Grivesnes Described.

Probable German Intention before Amiens.

LONDON, May 14.

Reuter's correspondent at the French headquarters, dealing with the French recapture of Grivesnes Park mentioned in the communiqué of the 10th, says:—The French had retained the southern end of the park and the chateau of Grivesnes through the battles of April, but the Germans established themselves at the northern end of the park and held a ridge commanding two valleys with roads running along them, which were their main means of access to the park. The French captured whole ridge with 280 prisoners and sixty machine-guns with very small loss, within a quarter of an hour, before the formidable German artillery and machine-gun defences could come into play. It is unlikely that the Germans will attempt further to push towards Amiens along the Luce valley. They have more to gain by capturing the Esclainvillers plateaux and so avoiding the marshes which form the natural barrier before Amiens. Along the line of the Avre the enemy is organised for defence. His batteries are extraordinarily close to his front line, which consists of a chain of organised shell craters with only one line of trenches. The enemy has dug himself in between Montdidier and Noyon and has already defence lines.

Germans Admit Recapture.

A wireless German communiqué admits that the enemy has obtained a footing in Grivesnes Park.

French Aerial Success.

Lieutenant Fonck, mentioned in the communiqué of the 10th, is officially credited with the destruction of forty-two enemy aeroplanes, but has actually accounted for at least sixty, as the French officially credit pilots only with enemy machines, the destruction of which is confirmed by French observers. Since almost all our air fights occur over enemy lines a large proportion of the British and French air victories are never officially recorded. If the whole truth could be published Richthofen's record could easily be matched by Grynemmer, Ball, Forck, Nungesser, and half a dozen others.

The French Communiqué.

LONDON, May 13.

To-night's French communiqué says:—There is nothing to report except somewhat lively reciprocal bombardment notable on both Banks of Avre.

LONDON, May 12.

(4-30 P. M.)—The French communiqué says:—There was a mutual artillery fire at some points north and south of Avre. Detachments penetrated German lines north of Momeny in Lorraine and brought back prisoners.

German Attack Fails.

LONDON, May 13.

(4-23 P. M.)—A French communiqué says:—There was a fairly violent bombardment west of Maily Raineval. A German attack on our new positions north west of Corvillers Sorel met with a complete reverse, our fire inflicting serious losses on the enemy, and we took some prisoners. There was a lively artillery contest on the right of the Meuse in Caurieres Wood and the Les Chambrettes sector.

The British Aerial Communiqué.

LONDON, May 14.—(10-20 P. M.)

To-night's communiqué from Marshal Haig says:—Hostile artillery developed considerable activity north of Serre. It was also active on the southern portion of the British front and in section northward of Kemmel. With regard to aviation Marshal Haig says:—Flying was impossible on Sunday until the evening when visibility was excellent. We dropped eight tons of bombs on the neighbourhoods of Menin, Armentieres and Labassee and also on Bruges Docks. We brought down six enemy machines one British missing. We dropped fourteen tons during night on Don Marcoing, and Chaulnes Railway stations, Bruges Docks and on Bapaume and Peronne. One British machine did not return.

LONDON, May 14.—(12-35 P. M.)

The British communiqué says:—There was hostile artillery fire in Somme valley and Albert sectors, and between Izoon and Nieppe forest.

ALLIED SUCCESSES.

French Improve Position.

Official Reports.

British Repulse Raid.

LONDON, May 13.

(12-45 P. M.)—A British communiqué says:—As a result of a successful local operation yesterday the French improved their positions northward of the Kemmel village and took over a hundred prisoners. We repulsed a raid on the Ypres-Comines canal. Our patrols in night encounters took prisoners and a machinegun in the neighbourhood of Meteren. Enemy artillery was active in the Ancre sector southward of Albert and against our forward positions eastward of Loos and southward of Voormezeele.

Reciprocal Artillery Fire.

LONDON, May 13.

(9-40 P. M.)—A British communiqué says:—There is nothing to report except reciprocal artillery fire. Mist interfered with air work yesterday. We brought down one enemy machine. Two British machines are missing. It has been ascertained that three further enemy machines were brought down on the 10th in addition to the eight reported.

Italian Front

The Recent Capture.

LONDON, May 13.

Reuter's correspondent with the British army in Italy says, that Monte Corno which was captured on the 9th, May is five thousand feet high. It formed a useful observatory for the Austrian artillery and commanded the Italian trenches on Montetrappola.

LONDON, May 14.

The Italian communiqué says:—After intense bombardment on Saturday night, enemy attacked our new positions on Monte Corno, but were arrested by our fire. When we counter-attacked he was obliged to retire with heavy losses.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Calcutta

The Anarchist Outrage in Bengal. Further Details.

CALCUTTA, May 14.

Further details are published about the recent anarchist outrage at Bogra in which a C. I. D. Sub-Inspector Haridas Maitra was shot dead by a terrorist. It is stated that the deceased received information from the Bengal C. I. D. to arrest certain absconding political offenders and he went to arrest them with a posse of constables himself armed with a revolver. There were two young men in the house and when the police all on a sudden made their entrance, one of them unarmed and unprepared as he was, was arrested on the spot by a constable. The other in the meantime armed with a revolver rushed out and finding the Sub-Inspector blocking his way shot him dead and ran away in broad daylight. The house where the foul deed was perpetrated was said to have been in possession of some anarchists and is situated in a most business part of the town and only a stone's throw distance from the Bogra police station. The alleged accomplice who was arrested on the spot is a strong built young man of about 21 years of age and is said to be a resident of Kalam, a village in Natore sub-division, and a Brah-

min by caste. He was a student of Sanskrit in Nava Darshan and looked quite unconcerned. He is alleged to have made a confession, but at the same time too reticent about particulars of his comrade. In this connection the police have arrested six Bengalees.

CALCUTTA, May 14.

A private cablegram has been received in Calcutta stating that Mr. Montagu, the Secretary of State for India and party including Mr. Bhupendra Nath Basu have safely arrived in London.

The Bogra Murder

Murderer's House Searched for Explosives.

CALCUTTA, May 13.

The man arrested at Bogra in connection with the murder of the C. I. D. Sub-Inspector said that there is an accomplice of the murderer. This man hails from Rajahmundry. On searching his house some explosives were found buried under the floor of a room.

A Plan to Commit Dacoity.

Information has reached the Calcutta Police of what apparently was a plan to commit a dacoity in the district of Howrah which through foresight of the Durwan in charge of the jute press was happily frustrated. It is said that close upon 10 o'clock at night a motor car with two Punjabis and four Bengalee youths, all armed with fire arms had stopped near the jute press apparently to commit a dacoity in the neighbourhood. On the Durwan of jute press challenging the motor car occupants one of the Punjabis threatened him with violence. The Durwan managed to send a telephone message to the local police station. On seeing the police the car drove away in full speed.

Bombay

G. I. F. Railway Workshop.

A Union Among Workers to be Formed.

BOMBAY, May 13.

(Delayed in transmission.)

A meeting of the G. I. F. Railway workshop men was held last evening to consider the desirability of forming an union among workshop labourers. Mr. Kanji Dwarkadas, president. Mr. F. Ginnwalla, Solicitor, who was the principal speaker explained the benefits the labourers in England and other countries had derived by forming trade unions. He said that in order to stop or settle labour strikers the Government were going to appoint a Conciliation Board. Before that board came into existence it was desirable that Unions should be formed so that they could send representatives on that Board. Mr. Ginnwalla stated that this movement of forming union had no connection whatever with Home Rule League. It would only be an association for the amelioration of the working classes protect their interests and have no connection with politics.

The postal express train conveying the inward foreign mail left Bombay yesterday at 9-10 hours.

(Associated Press)

UN-CORRECTED.

15th May 1918.

A meeting of the Indian Association was held at Assembly Room Bharet Buildings, Lahore, on Friday the 10th May at 7 p. m. to consider All India Congress Committee's appeal to association re: enrolment in Indian Defence Force and Indian Army. Dr. Gokal Chand Narang presided. The following resolutions were passed:—

[1] Resolved that in view of the military and political situation created by the collapse of Russia and the possibility of the extension of German aggression towards India this association recognises the paramount necessity of enlistment on a large scale in the Indian Army and the Indian Defence Force in order to make adequate provision for the defence of India.

(2) That in the opinion of this association it is absolutely necessary for ensuring extensive enlistment that the authorities should immediately take definite steps for the introduction of responsible Government in India.

(3) Resolved that under the auspices of this Association a public meeting of the citizens of Lahore be convened in the Municipal Gardens outside the city in order to appeal to the masses for enlistment in the Army and the Indian Defence Force.

Immediately after this a meeting of the Punjab Provincial Congress Committee took place at which the following resolution were passed.

[1] Resolved that Mrs. Darathy Jinarnajadas of Madras be informed that this committee is in agreement with the ideas expressed in her circular letter [reaction female suffrage] and is of opinion that no distinction of sex should be made in the coming constitutional reforms.

(2) The Punjab Provincial Congress Committee protest against highhanded action of the British War Cabinet in refusing passports to the Home Rule deputation while full liberty is being given to certain reactionary Anglo-Indian retired officers and a section of the British Press, to carry on their Anti-Indian campaign. This committee is further of opinion that in order to ensure peace and calm in India, it is absolutely essential to suppress the nefarious propaganda now being carried on by this clique of the enemies of India's just aspirations. This committee therefore urges that after the Secretary of State's arrival in England Special passports should be granted to representative Indians to plead India's cause before the British Public.

(3) That in view of the serious famine conditions in Garwhal and the large population and area affected the Provincial Congress Committee appeals to the Government of India and well-to-do people in all provinces for prompt succour to the afflicted population and is of opinion that the authorities be moved to transport grain by rail at nominal railway freight and also arrange for further transport in pack animals into the affected area on similar terms.

Investments in Indian Railway Stocks. A Promising Yield.

LONDON, May 14.
In view of the revival of demand for gilt edged investments owing to cheaper money the newspaper the "Financier" draws attention to attractions of Indian Railway Stocks which it says offer very satisfactory yields at current prices. The "Financier" is confident that the outcome of war will finally dispose of German menace in India and thus enhance security of Indian investments. It says, India has contributed magnificently to the resources of Empire, but has not been impoverished thereby and the outlook for years after war is distinctly promising. Conditions of trade have been revolutionised, new markets opened for productions of India and seeds of new industries sown, which will bear fruit in addition to the productive wealth of the country and to the traffic of its railways. The War has developed a new spirit of enterprise in the steady old, fashioned way in India.

Indian Anarchists in Sweden. Denounced by Mr. Yusuf Ali I. C. S.

LONDON, May 13.
STOCKHOLM.—The Indian professor Yusuf Ali who was recently lecturing in Sweden on India, enquired into an organisation here calling itself "The Indian National Committee." The professor writing in a paper "Aftonbladet" declares that the committee consists of two Indian Anarchists who can in no way be regarded as Nationalists as they neither represent India nor are in touch with it.

General Trenchard's New Command.

LONDON, May 14.
In the House of Commons, Mr. Bonar Law announced that General Trenchard had accepted the command of a very important part of the British air force in France.

LONDON, May 14.
General Shaw, successor to General Mahon as Commander-in-Chief in Ireland, has arrived in Dublin.

General Bryan Mahon K. C. B.

LONDON, May 13.
The Press Bureau states that General Bryan Mahon has been appointed Knight Commander of the Bath.

LONDON, May 14.
Mr. Shortt, the Irish Chief Secretary, has been returned unopposed for Newcastle.

Compulsory Education.

Mines and Cotton Trade Protest. RESULT OF EXPIRING RULE IN BILL.

LONDON, May 12.
A conference of the representatives of the Mining, Textile and other industries at the Savoy Hotel passed a unanimous resolution, protesting against the clause in the Education Bill compelling attendance of persons between 14 and 18 at continuation schools. The Mining Association representative said the proposal would affect from fifteen to twenty-five per cent. of the total labour in the mines of Britain and would probably mean a yearly reduction in output of from 20 to 28 million tons. The representative of the Master Cotton Spinners' Federation said from 25 to 30 per cent. of the cotton trade workers were between 14 and 18 and if they were taken from machines for any part of the day the machines would stop.

Proportional Representation Rejected.

LONDON, May 13.
The House of Commons has rejected by 166 votes to 110 a proposal for experimental proportional representation in one hundred constituencies in accordance with arrangement between Lords and Commons, when the Electoral Reform Bill passed. The decision finally disposes of proportional representation during the present Parliament.

Mine Sweeping Sloop Torpedoed.

LONDON, May 12.
The Admiralty announces that a mine sweeping sloop was torpedoed and sunk on May 6th. Two Officers and thirteen men are missing.

Silver for Ireland.

LONDON, May 13.
The Bank of Ireland states that over half a million sterling of silver coin was received in Ireland from Mint, during year ending May 10th, compared with one hundred thousand sterling during the previous twelve months.

Colonies

Newfoundland Conscription.

LONDON, May 14.
ST. JOHNS (NEWFOUNDLAND).—The Governor has assented to the Conscription Bill and a proclamation calling up all unmarried men by the 25th May. There have been six hundred voluntary enlistments during the past six weeks.

America

Lord Reading on America's Great Effort. Ex-President Taft Praises Britain's Perseverance.

LONDON, May 13.
WASHINGTON. Lord Reading addressing the National Press Club, paid a tribute to America's swift and unhesitating response to the Allies call. He praised the efforts of Canada, South Africa, Australia and New Zealand, and said that India had

proved her devotion by her attitude in the present crisis. German efforts to start disaffection in India have failed. The British Empire and the United States were each based upon keeping the sovereign authority of the country as the sanctuary of liberty, founded on justice and right. Together they would proceed, determined that our system should prevail and that there should be no room in the world for military despotism.

Ex-President Taft introducing Earl Reading, paid a high tribute to Britain's efforts which were something they could not appreciate nor estimate. "We are living in comfort and luxury and have lost comparatively few men. We are not living in the valley of the shadow of death as has been Britain to whom we owe liberty. Britain rid the world of the greatest Military Conqueror the world ever saw and did it by sacrifice and holding him on St. Helena finally. The story of British pertinacity and British determination stands up for civilisation against tyranny and world domination. Her function in this war is the same.

Central Powers

Naval Mutiny in Austrian Fleet in February.

Information Leaks Out.

LONDON, May 14.
The "Times" correspondent with Italian Army says:—It transpires that a mutiny broke out in the Austrian fleet at Cattaro and Anzio in February. Officers were powerless. Six Cruisers and several Destroyers at Cattaro hoisted the red flag. Encounters occurred between German elements and mutineers, who gained mastery of the port, seized the Admiral and confined him on his vessel in the harbour. Mutineers finally returned to their allegiance after a week's negotiations receiving guarantees, that there should be no punishment and promises of settlement of their grievances. Thirty officers have been cashiered on ground of slackness. A notorious Martinet was subsequently appointed to the Command of the fleet and has begun wholesale punishments for imaginary offences.

Austrian Emperor.

Goes to German Headquarters.

LONDON, May 13.
AMSTERDAM.—Emperor Karl accompanied by Baron Burian and General Vonerz, Chief of Staff, has gone to the German Headquarters.

Perilous Situation in Austria.

LONDON, May 12.
Situation in both Austria and Hungary continues perilous. German papers predict the resignation of Austrian Premier Baron Von Seidler who is faced with almost insuperable difficulties in connection with Southern Slav agitation and other racial problems. Von Zogler, Slav Minister has resigned owing to the threatened repressive measures against Slavs. With regard to Hungary, the announcement by Premier Wekerle while apparently granting universal suffrage insists that every voter must be master of Hungarian language. This effectively bars masses of Slavs.

Rigorous Censorship at Kieff.

Germans' Wild Doings.

LONDON, May 12.
MOSCOW.—Germans have established rigorous censorship at Kieff. The Police went to the residence of professor Gruchevsky President of Central Rada with the object of arresting him but Gruchevsky escaped. Petlioura member of the Rada was arrested but subsequently released. A detachment of officers attempted to arrest the Salikovsky Government Commissary at Kieff, but Salikovsky escaped.

The Zeebrugge and Ostend Operations.

Germans Kept in Darkness.

LONDON, May 14.
It is fully realised that the German High Command has good many reasons for denying unquestionable success of the Ostend affair. However in view of the German statements, it is worth while emphasising that there is no shadow of doubt about the position of the "Invincible", which lies at an angle of forty degrees between piers about two hundred yards inside the entrance. This has been photographically confirmed. It is interesting to note that the German Public is only now beginning to know, that something serious really happened to Zeebrugge on 23rd April the High Command having taken great pains to conceal the fact that two cruisers filled with concrete blocked the canal there. The recent flamboyant announcement of the bestowal of various honours on the Zeebrugge Command, was undoubtedly an effort finally to dispel the widespread doubts in Germany, that the enterprise was really according to German statement frustrated.

Germany's Commerce Ruined for Generations.

LONDON, May 14.
ZURICH.—Speaking in the Wurttemberg Diet, the Minister of finance admitted that it would require the labour of generations to restore Germany's commercial relations. The influential Vienna labour organ "Arbeiter Zeitung" has joined the chorus of Austrian warnings against Germany's confiscatory methods in Rumania. It points out that the final decision can only be reached at the General Peace Conference and sarcastically concludes such is the peace without political and economic violation proclaimed by Count Czernin.

Mysterious Fires.

LONDON, May 13.
Outbreaks of mysterious and destructive fires in Germany continue. Latest instances are the destruction of the Berlin Municipal granary containing a thousand tons of cereals and also the burning of fifteen thousand acres of forest near Acatrup in Westphalia.

Russia

German Methods in Russia.

Ultimatum for Disarmament.

LONDON, May 13.
Reuter's correspondent at Moscow sends further examples of German methods in Russia. Russian torpedo boats and other warships were permitted to return to Petrograd, only after the authorization of the German Commander in Finland. The German Ambassador Mirbach delivered an ultimatum to the Peoples' Commissioners, demanding disarmament and disarming of military units and the occupation of Moscow and other cities of Great Russia.

Catastrophic Food Situation.

Counter Revolution in Russia Predicted.

LONDON, May 14.
MOSCOW.—M. Lenin has telegraphed to all food Organisations, demanding immediate help in view of catastrophic position in Petrograd. He says:—"Counter-revolution is raising its head and turning the discontent of starving masses against Soviet Authority".

Russian Political Prisoners Released on May Day.

LONDON, May 12.
(Delayed in transmission.)
MOSCOW, May 12th.—In the celebration of May Day, many political and criminal prisoners were released, including former War Minister Sukhomlinoff and other Ministers of Romanoff and Kerensky Regimes except those charged with high treason and embezzlement.

LONDON, May 12.
MOSCOW, May 14th.—Refugees from Luga state that numerous German troops have recently been buried to the Western front.

Ukraine's New Government.

LONDON, May 13.
MOSCOW.—A new government of Odessa and Odobrists has been formed in Ukraine, with M. Outimovitch as Premier. The Finance Minister is M. Beraatky, formerly a member of M. Kerensky's Cabinet.

General

Dutch East Indies.

German Intrigues Against India.

LONDON, May 12.
A telegram to the "Times" from the Hague says:—Capt. Vermeer of the Dutch East Indian Army, lecturing on German intrigues in the Dutch East Indies said, the Germans had succeeded in getting a large number of their nationals into the Dutch Colonial Army. There were no English, American or Japanese and only one Frenchman in that army. Germans from Japan, Hongkong, Singapore and New Guinea had fled to Dutch East Indies, where they were actively encouraging native unrest, chiefly in order that the flame might spread to British India. These Germans lived largely in the highlands of Java and went about talking to the natives.

Entente and Holland.

LONDON, May 12.
The "Morning Post" Amsterdam correspondent says:—Ministers of the Entente have made a joint demarche to the foreign minister respecting the German-Dutch agreement especially Germany's use of the Dabheim-Hamoni railway pointing out the possible dangers to Holland from the transfer of German goods. The Entente however will at present refrain from acting.

Recent German Threat to Holland.

Statement in Dutch Parliament.

LONDON, May 12.
AMSTERDAM.—The Foreign Minister, speaking in second Chamber stated that the reason why Government described the recent situation with Germany as strained, was due to the manner in which Germany made her demands, part of which were immediately recognised as unacceptable. The Dutch Minister in Berlin was clearly told that if German demands were not granted the consequences would be most serious for Holland. Herr Louder added that the Association fully understood the seriousness of Holland's position and had declared, while maintaining their standpoint as regards principle, that they would not place difficulties in Holland's way with regard to arrangement made.

A Breakwater at Chefoo.

Peking Government Accept Construction.

LONDON, May 14.
PEKING.—Government has agreed to the appropriation of 1,140,000 Taels monthly, of customs revenue during nineteen months for the construction of a breakwater at Chefoo, thus ensuring Chefoo, where British interests are predominant, remaining one of the principal ports of the North China coast in spite of the competition of Thingtau.

Iron Mines Concessions in China for Japan.

LONDON, May 13.
SHANGHAI.—It is officially confirmed that in spite of fierce opposition of local authorities, Japanese have obtained the concession of an important iron mine at Kai-chow in the province of Mianm.

Famous General Murdered.

LONDON, May 13.
COPENHAGEN.—A message from Vienna says:—The Bolsheviks have murdered the famous Russian General Rennenkampf.

ప్రజాభిప్రాయములు

ఎలమంచిలి విద్యాసంఘము.

ఆయా, 16, 17, 18 తేదీలను విశాఖపట్నం ప్రజల సభ జరుగును గనుక ఎలమంచిలి పురాతన విద్యాసంఘముయొక్క ద్వితీయసాంవత్సరికోర్కెనము ఈనెల 18, 19 తేదీలను జరుపుటకు ఆవకాశము చిక్కినదికాదు. జూనునెల ప్రారంభములో జరుపబడును. ఎన్నడు జరుపబడునో ఆసంగతి పురాతన విద్యార్థులకు తెలియజేయడమగును గనుక ఈలోగా పురాతన విద్యార్థులందరును తమచందాలను సాధ్యమయినంత త్వరలో సంపాదించువాను.

ఎలమంచిలి.

కార్యదర్శి.

గ్రంథాలయముల కుచితము

ఆయా, బంధు కాపురస్థులు బ్రహ్మశ్రీ, కేశవరపు రామకృష్ణశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన, సంగీత పుష్పవేణీ నాటకము, ప్రతి ఆంధ్రగ్రంథాలయమునకు ఉచితముగా ఒక గ్రంథము లెక్కన, ఇయ్యదలచు కొంటిమి. కాకలసినవారు దిగువవిలాసమునకు తమ గ్రంథాలయము పేరును పోస్టును వివరముగా వ్రాసివో, ఒకప్రతి, బుక్కుపోస్టుద్వారా పోస్టు ఖర్చులు వహించి పంపెదను.

మధుల రామయ్యగారి కొమారుడు

వేంకటచిన్న రాజశ్రేష్ఠి

వర్తకులు ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

భీమవరం బెంచికోర్టు

ఆయా, భీమవరం గ్రామములో మాతముగ బెంచి కోర్టు స్థాపించు విషయము మూడు నెలల క్రిందటనే మా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి హుక్ము జారీఅయినట్లును వారుకొందలు పెద్దమనుష్యులను సిపారసు చేసినట్లును ఇప్పుడు తెలియవచ్చినది. మాడివిజనలో ఆఫీసురు గారికి ఈ గ్రామంయొక్క ఆనభవము ఇదివరలోలేదు. వారువచ్చిన కొత్తలోనే బెంచికోర్టుకు నామినేషను చేయవలసినవచ్చినది. ఈస్థితిలో వారు ఆనభికారులతో పూర్తిగా సంప్రదించిన బాగుండెడిది. ఈ నామినెల కొందఱి విషయములో అట్లుజరుగలేదని ప్రజలలో ఏలూకో అసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. కాబట్టి జిల్లాకలెక్టరు గారైనను విచారించి న్యాయము కలుగజేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

భీమవరము

ఒక విలేఖరుడు

ఆంధ్ర విద్యానిధి.

ఆయా, ఆంధ్ర విద్యానిధి నందా యాదిగువ దాఖలావసూలు ప్రకారం నేటిదినం మనియార్డరు చేసినాను. నేను ఇంతవరకు ఈ యద్యయమును గురించి మాత్రం గ్రామాదులలో సంచారముచేసి ప్రజలకు భావము బోధజేసితిని. వారికే సంగతులు యిదివరకు బాగుగా తెలియక పోవుటచే ద్రవ్యము చాలినంత వసూలు గావేను. ముందు బాగుగా వసూలు అగునని నమ్మియున్నాను.

గోక్షే పుస్తక భాండాగారము, ఇందుగవల్లి	1-4-0
శ్రీ సీతారామ నిలయము నందూరు	1-5-0
	2-9-0
మనియార్డరు కమీషను 0-1-0 పోను మిగతా	2-8-0

పంపించినాను.

రామానుజ పుస్తకభాండాగారము, తుని మే 11. కొ. జగన్నాథరావు, కార్యదర్శి.

సరసవిద్యార్థి సభవారి ధర్మము

ఆయా, ఇదివరలో బల్లారి సరసవిద్యార్థిసభలో నాయకీ పాత్రధారిగా నుండిన రామచంద్రరావు విశేష వేతనముడుగుటచే అతనిని సభవారు విడిచి పెట్టవలసినవచ్చెను. అతనికి బదులుగా ఇదివరలో బల్లారి సుమనోరమసభలో నాయకీపాత్రధారిగా నుండిన కోదండరామయ్యను చేర్చుకొనడమిది. మిగిలిన అత్యున్నతవరకు వైసభలోనే యుంటున్నాడు. వీరందరు వైసొందరులను గమనించక యీ పనులైనను దినములలో మూడు బెనిఫిట్ నాటకములు ప్రదర్శించిరి. వైసభిదర్శనములవలన సుమారు రు. 600 వచ్చినను వై సభవారు తమయొక్క గౌరవమునకు తగినట్లుగా ఇక్కడిస్థితిలో ఎక్కి వివక్షకు గాను రు. 150 ను బీద బాలికలకు గాను రు. 100 ను న్యాయవలో ఎమ్మెకేవకకు గాను రు. 1000 ను ఇచ్చుటకు ఒప్పుకొనియున్నాడు. ఇదియుగాక యీనెల 80, 81, జూలై 1వ తేదీల కడపలో జరుగబోవు ఆంధ్రమహాసభకు వెళ్లి అందు కొన్ని నాటకములు ప్రద

ర్శించుటకు నిర్ధారించియున్నాడు. అందులో ఒక్కనాటకము ఆంధ్రమహాసభ సభకు బెనిఫిట్ గా ఇవ్వబడును. ఇందుకు శ్రీనివాసుడును మ.రా. శ్రీ గిరియాచార్యులు, మ.రా. గోవిందరావు, మ.రా. శ్రీ మాధవాచార్యులు మ.రా. శ్రీనివాసరావు మ.రా. మాధవరావు మొదలగు వారందరు వచ్చెదరు. వీరతో వై సభ ఆంధ్రమహాసభకు ముందుగా గాని లేదా తన వాత గాని మద్రాసుకు వచ్చి రెండు క్రొత్తనాటకముల ప్రదర్శించి న్యాయవో యెమ్మెకేవకకు బెనిఫిట్ గా నియ్యబోవుచున్నాడు.

బల్లారి

మొంబరు

మే నెల 10

బల్లారి సరసవిద్యార్థిసభ

బ్రాహ్మజేతరవిలేఖరుడు.

ఆయా, మారు 7 వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించిన లేఖకు గాంచితిని. విలువ యగు మంచిమంచి వ్యాసములను ప్రకటించు సమయములో నిట్టి అనవసరపు బాబులను ప్రకటించి వినుగును కల్పించినందులకు సాతకులు మన్నింతురుగాక. అంగలూరు బ్రాహ్మజేతరుడుగారు! మీరు నాయంట జరిగిన శుభకార్యమునకు విచ్చేరి, స్వయముగా విని, రెండు కండ్లతో చూచిన, నిట్టిలేఖలను వ్రాసియుండరని నా నమ్మకము. ఎందఱు మహనీయుల సమక్షమున నాయంట శుభకార్యము జరిగినదో తమరువింటిరా? మీరు చూచినచానిలో ఏ శుభకార్యమునకైనను ఇంతమంది పెద్దలు దయచేసిరా? "మాగ్రామస్థులును, కమ్మకులస్థులు నగు ఆరెకపూడి రామశాస్త్రిగారు తమపొదరుని వివాహమహోత్సవమున బ్రాహ్మజేతర పాగోహితులచే చేయించి సంస్కరణము జరిపెదమని పత్రికలందు ప్రకటించి యున్నను మంత్రములు రాని దుగ్గిరాల పూర్ణయ్యచాదరిగారికి క్రొత్త పాగోహితపట్టుముగట్టి యెట్లు తెట్టులో నామకాథము జరిపించిరట. క్రియావీరహిత మైన వ్రాతలవలన ప్రయోజనము కలుగదు." అని గదా మీరు వ్రాసినది. క్రియత దుగ్గిరాల పూర్ణయ్య చాదరి గారు బ్రాహ్మజేతరులు గారవియో మీయభిప్రాయము? వారు కమ్మవారు, సద్వర్తనులు, విద్యాంసులు, నిష్కల్మషవృద్ధులగు జోభిమానులు, సంఘసంస్కరణాభిలాషులు. చాదరిగారికి మంత్రములు వచ్చునో లేదో, ఆ సమస్యలకు మాకెట్లు తెలియును. "ఎట్లు తెట్టులో నామకాథము జరిపించిరట" అనగా నర్థమేమి? "క్రియావీరహితమైన వ్రాతలవలన ప్రయోజనము కలుగదు" అని గదా మీరు వ్రాసినది. తమరు చేసిన ఘనకార్యము లేనియో ఒక్కసారి లోకమునకు చాటి క్రియాశూరులు గండని ప్రజలను శాస్త్రసంపదనవో చాల బాగుగ నుండును.

అంగలూరు. మే. 9. ఆరెకపూడి రామశాస్త్రి (ఇంతటితో నీవిషయవాదమును విరమించితిమి ఆ. ప. సం:)

రుక్మిణీవరణయ మారికథా పోటీవర్తమాలు.

ఆయా, కృష్ణాజిల్లా నందిగామ తాలూకా నందిగామ యందు కమిటివారి ప్రాగ్రాం ప్రకారము 28 ఏప్రిల్ మొదలు కొని పోటీవర్తమా ప్రారంభమైనవి. నాటియదయమున హరికథా పితామహులగు ఆదిభట్ట ఆదివారాయణ దాసుగారి యూరేగింపు టుల్నము జయప్రదముగ జరుపబడినది. దోఖాస్తుదారులలో మొదటి నాలుగురోజులు వరుసగ రావికంటి జగన్నాథ దాసుగారు, నేమాని వరహాలదాసుగారు, ఆదిభట్ట లక్ష్మీనరసింహ దాసుగారు, బుక్కపట్నం తిరుమలరామానుజాచార్యులగారు కథా కాలక్షేపముల జరిపిరి. వాజిపేతు యాజుల సుబ్బారాయ భాగవతరుగారు ప్రాగ్రాం ప్రకారము 3-వ తేదీకన్న వీరక మన్వ్యుతక మన్నుండున 7 తేదీని కథనుజరిపిరి. మిగిలినవారిలో సంతా ఉప్పేంద్రరావుగారు కొన్నియిబ్బందుల వలన రాజాలనని కమిటివారి తుమావణను గోరిరి. కంఠం పాటి కామేశ్వర రావుగారు, మాడభూషణ వేంకటనరసింహాచార్యులుగారు, చిల్లర నీలకంఠరావుగారు, పురాణంశ్రీనివాసులుగారు, ఈనలుగురు కారణములు తెలుపకయే రామానిరి. ఈలప్రాలు వేంకటేశ్వర భాగవతరుగారు పృథమ రోజుననే వచ్చి హరికథ లాలించి వారి కథ రోజున కథ ప్రారంభించి 15 నిమిషములు మాత్రమే కాలక్షేపము జేసిన వారై మనస్థిమితము తప్పినదని యంతట ప్రేక్షకులకు నాకాథంగము కలిగించుచు కథను విరమించిరి. కమిటి వారెంత కోరినను వినక సభలోనుండి లేచి వెళ్లి హాస్యాస్పదులైరి. సదరు పరీక్షలకు పరీక్షాధికారులుగ కాశినాథుని శైరవ మూర్తి గారును మునిగొండ కాశనాస్త్రి లింగయ్య వార్లం గారును చతుర్వేదుల పిచ్చయ్య శాస్త్రిగారును కమిటి వారి

వలన నియమింపబడిరి. హరికథకులలో నాజుపేయయాజుల సుబ్బారాయ భాగవతరుగారు ప్రథములుగను చాతకంటి జగన్నాథ దాసుగారు ద్వితీయులుగను పరీక్షయం దుత్తీయులై కమిటివారివలన ప్రథమ స్థితి కు నువ్వసరక బహుమానములతో సన్మానింపబడిరి.

తుమ్మపాటి సుందరభీమరావు

(వెసిడెంటు.)

గ్రంథాలయసభ.

ఆయా, ఈ సంవత్సరము గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభ అనకాపల్లియందు జరుగునని గ్రంథాలయ సర్వస్వమువలన దెలియవచ్చినది. ఇంతలోనే ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శులగు మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు స్టేగు తగ్గిన దనియు అందుచే విశాఖపట్టణముననే సభ జరుపవచ్చుననియు వ్రాసియుండిరి. ఈ మందు వేసి కాలమునందు విశాఖపట్టణమున స్టేగు తగ్గి యుండిన తగ్గి యుండవచ్చును. వర్షములు ముట్ట ప్రారంభించిన స్టేగు తిరిగి విజృంభించునని జరులకు గొప్ప భయము కలదు. విశాఖపట్టణమున ఈ సభ జూను నెల 22, 23, 4 తేదీలందు జరుగు నని రామచంద్ర శాస్త్రిగారు వ్రాసిరి ఆ తేదీనాటికి వర్షములు కురియుట ప్రారంభమగును. అందుచే ప్రస్తుతము విశాఖపట్టణమున స్టేగు లేకున్నను, అప్పటిస్థితి యెట్లుండునో ఊహింప వీలులేదు. కావున ఈ సభకు యెక్కువకుంది ప్రతినిధులు రావలయు ననిన విశాఖ పట్టణమునందు సభచేయుట యంతమాత్రముయొక్కము కాదు. ఈ విషయమును శోధింప బాగు, ప్రాచీనమైన గాక. ఈ సభను "ఈ నెల ఆఖరు నామున గాని ఆంధ్ర మహాసభసభకు 2 రోజులు వ్యత్యాసము కాని చేసిన బాగుండు" నని శి. భాస్కర నరసింహరాజుగారు వ్రాసియున్నార మేనెల ఆఖరు వారమునందు కడపమండలమున ఆంధ్రమహాసభసభ జరుగుటయే కాక గోదావరిజిల్లాసభ విశాఖపట్టణ మండలసభ గంజామండల గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ జరుగుటకు నిశ్చయింపబడి యున్నవి. కాబట్టి మేనెల ఆఖరు వారమున నీ సభ జరుపుటకు సంతమాత్రమును వీలులేదు. జూనునెల మొదటివారమున జరిగిన బాగుగ నుండును. కాని జూన్ 5, 6, 7 తేదీలయందు గుంటూరు మండలసభ మాడ జరుపుటకు ఇదివరకే నిర్ణయమైనది. ఈ కారణములచేత నీ సభను జూనునెల 15, 16 తేదీలయందు జరిపిన నన్ని విధముల ననుకూలముగ నుండునని నాయభిప్రాయము. ఏలయు జూను 15-వ తేదీ మూడవ శనివారమును 16 తేదీ ఆదివారమును అయియున్నవి. ఈ రెండును సెలవుదినములు. ఈ సభను జరుపుటకు నిర్ణయము కాడిన జూను 24 తేదీ సెలవుదినమైనను 23 తేదీ సెలవుదినము కాదు. కావున నీ సభ జూన్ 15, 16-వ తేదీలయందు జరుపుదురు గాక!

రాజమహేంద్రవరము ఆ. రామచంద్రరావు

ఆయా, రాజమహేంద్రవరములో ఆంధ్రాదేశ గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభ "వైశాఖపునీ జరుగునని బ్రహ్మశ్రీ మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు ప్రచురించి యుండిరి. ఇదివరలో నాలుగుసభలు జరిగియుండెను. వచ్చెను నది విదవసభ. ఈసభకు విక్రమజేత వర్మగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగను, పోలవరం జగ్గంపాడుగారు అధ్యక్షులుగను ఉండుటవలన సభ చాల జయప్రదముగ జరుగునుటకు సంది యము లేదు. జాతీయసభ ముప్పుది సువత్సరములనుండి జరుగుచున్నది. నానికి కాఖుగ ఆశోకరులు ఏమేలు ఆశోక ప్రదేశములలో ఆశోకమగు పేరులతో జరుపబడుచున్నవి. ఈసభలలో చదువరు శాప న్యాయములు, చచ్చించుట తిర్యాకములు వ్రాయుప్రయత్నించెద మేని ఏమేలు ఒక భారత మగును. వైసుండి దిగువ వరకు మాటలలో మాప్పు తప్ప తతిమ్యాగ్రంథ మంతయు ఒకే విధముగ జరుగుచున్నది. ఈసభల కనుమిచ్చు నాదావిడికి తగిన ప్రతిఫలము లేదని చను మెల్లరము చాటుగ నైనను అనుకొనుచున్నారము. అట్లునకొనుచుండియు, వీనివదలి మరియొక్క ప్రోవను బోవుటకు తోచక ఈ దారి నే పోవుచున్నారము. గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ మాత్రము వైసభతని అనలంబించలేదని ఘంటాపథముగ చెప్పగలము, వాక్యూరత్వమును సాధ్యమైసంతమట్టుకు తగ్గించి క్రియాశక్తిని పెంపొందిండుటకై ఈసభ ప్రారంభింపబడినది. ఇదివరలో నాలుగుసభలు జరిగియుండెను గనుక ఒకపరి ముందు వెనుకలు చూచి నిర్ణయెట్లు మంచిది. కనుక గ్రంథాలయసోదరు లెల్లరు విశాఖ పురిలో సమావేశ మైనప్పుడు ఆత్మపరీక్షను చేసికొనుటకై ప్రయత్నించెదరని వేసుచున్నాడను. తతిమ్యాసభలు చేయబాలనివనిని ఈసభ చేయుటా వెనుకదా. ఎంతవరకు ఏలగున తనకర్తవ్యమును వెరచేయుకో కనుగొనుట ముఖ్యకర్తవ్యము. బెజవాడ. జి. బ్రహ్మానందము.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, ప్రేతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల వటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

వారితముల కలపనం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచు చుండుటవలన వలయువారు	వెల	రు	2-0-0
పెంటునే వాసికొను టుచితము,	"	"	0-8-0
ఆంధ్రవిశ్వలక్ష్మి సంవత్సర చందాదారులకు	"	"	0-12-0
ఆంధ్రవాచపత్రిక సంవత్సర, తేక దీపపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	"	"	1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము

తామరలైలము	గజికిలైలము	మోహినిలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	పీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో ర, తంబుకెట్టి పీథి మదరాసు.

హృద్యాపీడితులకు వరము: ఐవోడి నహితమైన డా॥ పి. డి

నా వంటని వనోషధి సారవరిల్లా

అపరిత్యక్త రక్తమువలన జనించు వాల్చులులకు కిరీటువంటి మందు. ముత్యపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తుండ్లును, పొతకొచ్చులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధి కారి: (28)

హృద్యాపీడితులకు నుజు మిచ్చుట నిష్ఫలమేయైనను, సహజమైన హృదయచ్ఛిన్నము అన్ని విధములైన వోషములను పోగొట్టును. కిరీటువంటి పొతకొచ్చులను, ముత్యపులను హృదయబంధమును హృదయలను పోగొట్టి రక్తశుద్ధి కారి వలన జరుగదు. కిరీటువంటి గలుగుచున్నది. 16 రోజులలో ముండుటకు 4 కొమ్మల బుడ్డిలో అమృతము.

ప్రాప్తి: పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAYANT, Fanaswadi, No. 144, No 2, BOMBAY.

ఏకబాహుని ప్రశంస

కెప్పులంటి వా అమ్మరామ బరచితము.
నెం 0-1-0-0 పోస్టు అధికము.

ఆంధ్ర వర్షకాళాల విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత రత్నములకు రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రచురించబడినది. నెం 0-1-0-0 పోస్టు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు పీథి, మదరాసు.

మీ కవసరమయినచో

ఆంధ్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఆహ్లా, ఇనువవాసములు, వస్తువులు వస్తువులకు వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనువకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనువ సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతిసందర్భముల నలహా నాలుగింపవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతనే వానిని పొలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సూత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 55కి రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్యూజింగ్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

లోక

గర్భాశయ రోగనివారణ:— శ్రీలక్ష్మి గలుగు ఋతుశూల బహిష్టి కావండుట, అకాలబహిష్టి, మైల బాన్సె గాను, తక్కువగానుపోవుట, మనుమరోగము, సంతానహీనత రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమత్య వ్యాధిలను మనుష్యుడు.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సక్తుత, కడుపులో మంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తెచ్చును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అర

జ్వర నివారణ బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎలంబూరు, మద్రాస్.

166 డ్రాంచి:— 9, బందగ పీథి, మద్రాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

వండితులనారి సిద్ధౌషధములు.

లోకానుయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పాదనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించు బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కీ; బర్మా, సిహా, మలియన్స్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాథి కా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిక్స్ వ ఫనును, ఈ పయోగించుచున్నారు.

మనోభాగము “ఒకేయింక లోకానుయహార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మోయుట మన్న మెదల, నూటికి లైదుగ్గుల సమయమును, నిరీడించి, పెయి పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గెజుకుప్పి, బలహీనత, అసారోగ్యము, పెద్దనీటిగుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు లాగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మలము ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృతి సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి నుజుము గలుగును.

లైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు పువయోగక రములగు కర్మాటక మూలికలనుండియు యావధములను కలుపఁ జేయుచున్నది.

విజ్ఞతైన యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి సీసా యందును కొందు, చూచి సీసికొనవలెను.

అనుబావప్రకారము, ప్రతిసీసాలో నూటి యందును, కిరీటువంటి మున్ను పీసా 4 అణములు ముక్కలు.

1 కీసాలు కొనఁగూరే తెప్పింకికము	రూ	1-0-0
టపాల బుచ్చుకోలేక	రూ	1-0-0
12. సీసాలొకసారి కొనక	రూ	2-12-0
25. సీసా లొకసారి కొనక	రూ	5-0-0

నమర్రోగములకు మాత్రమే జయింకే డియ సిద్ధౌషధములను పొరకును.

వి.వి.వి. శ్రీ సీసావారుల కస్తూరి, మోహాను